

Primorski dnevnik

Postilno plačana v gotovini
Abb. postale I gruppo

Cena 400 lir

Leto XXXVI. Št. 248 (10.768)

TRST, nedelja, 26. oktobra 1980

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni »Doberdob« v Gocvu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni »Slovenija« pod Vojskim pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasluženi Evropi.

FORLANIJEVA VLADA
IN GLOBALNA ZAŠČITA

Z zaupnico, ki jo bo Forlanijeva štiristrankarska vlada prejela sredi tedna tudi v senatu, se bo končala ena najhujših vladnih kriz v zadnjih letih. Arnaldo Forlani je sestavil vlado, ki lahko računata na široko podporo tako v poslanski zbornici kot v senatu in se bo torej lahko z večjo avtoriteto posvetila rešitvi velikih problemov, ki tarejo Italijo od gospodarske krize s skokovitim naraščanjem inflacije, ki odžira kupno moč delavskih plač, do terorizma, ki ogroža same temelje italijanske demokracije.

Prav tem vprašanju je predsednik vlade v svojem programskem govoru posvetil največ pozornosti. Njegov program se sicer bistveno ne razlikuje od programov, ki sta jih pred časom predložila Cossiga in Andreotti, le da je izrazitejši postavil v ospredje ključne probleme italijanske družbe in lahko računa na mnogo širšo podporo v parlamentu kot predsednik vlad pred njim. Z njegovim programom se lahko strinjajo vse politične skupine, saj kdo je danes v Italiji proti boju zoper inflacijo, zoper brezposelnost, zoper terorizem? Kljub trdni številčni večini, ki jo ima Forlanijeva vlada v parlamentu, pa so se že takoj v začetku, v govorih najvidnejših političnih predstavnikov o Forlanijevih programskih izjavah, pokazale prve silnice, ki bodo vplivale na razvoj italijanskega političnega življenja.

Za to je poskrbel tajnik socialistične stranke Craxi, čigar poseg so mnogi označili kot govor nekoga, ki se ima za predsednika vlade. Craxi je z veliko odločnosti stranke odločil neodvisnost svoje stranke od krščanske demokracije po eni in od komunistične partije po drugi ter tako še bolj poudaril svoj ambiciozni načrt, da se postavi kot tretja, alternativna sila med dvema tradicionalno največjima italijanskima strankama. S svojim polemiziranjem govorom je socialistični tajnik dal razumeti, da PSI ne pristaja na življenje med demokristi in komunisti za ceno življenjskega prostora in politične vloge svoje stranke. Dve sta bili puščici, ki sta najbolj zbudili Piccolija: citati iz enega Moravov pismen iz ječe ter napad na poostreno kampanjo papeža in katoliških krogov proti zakonu o prekinitvi nosečnosti.

V zvezi z Moravim pismom je Craxi očital krščanski demokraciji tistost, ki je morala onemogočila, da bi demokristjanski predsednik rešili življenje. Mnogo bolj pa je demokristjanske voditelje prizadel polemika o splavu, saj se je tragična Morova zadeva že zaključila, medtem ko je bil za referendum o zakonu glede prekinitve nosečnosti še vedno odprt. Craxi je izrazil zaskrbljenost nad skorajšnjim »spopadom o splavu, saj to pomeni spopad med laično in katoliško družbo. Zato so toliko bolj zaskrbljujoči, je nadaljeval Craxi v svojem petkovem govoru v poslanski zbornici, da pezevi posegi in nekatera stališča italijanskih škofov. Pri tem je omenil skrajni primer neapeljskega nadškofa, ki je pozval vernike, naj podpisajo za referendum proti splavu, da bi dosegli »čudež«, se pravi vtekočinjenje krvi sv. Gennara. Polemika s papežem je bila seveda le preteza za to, da poudari laični značaj socialistične stranke, ki ga krepi tudi nedavni sporazum med PSI in socialdemokrati.

S komunisti Craxi ni šel v neposredno polemiko, temveč je zelo subtilno citiral pred kratkim umrlega Amendola, ki se je pred dobrim letom ukvarjal z vprašanjem Plata. Pri tem je dejal, da so se komunisti poslužili krize v turški tovarni in podprli nekatero maksimalistične zahteve, da bi okrepili svoj politični položaj. Vse to je nadaljeval Craxi, pa je povzročilo delavcem velike izjube, sporazum, ki so ga dosegli, pa bi lahko podpisali mnogo prej. Posledica tega je bil hud razkol med delavci, še bolj med delavci in tehniki (Craxi je pri tem mislil na prostostno akcijo 40.000 delavcev iz pred podpisom sporazuma med Fiatom in sindikati), kar prav gotovo ne koristi delavskemu razredu, saj temeljijo sodobne socialistične teorije na enotnosti med delavskim razredom in srednjimi sloji.

To je bil posreden odgovor na Berlinguerjev poseg, ki je bil do socialistov zelo oster, do Forlanijeve vlade pa je bil dokaj razpoložljiv. Vlado bomo sodili po njenih dejanjih, je dejal Berlinguer, ter podčrtal razliko med Cossigo v vlado, katere neizvedljivost je oster, obsodil, ter sedanjico, ki je ni mogoče imeti za golo »nadležnost prejšnjega«. Forlani je, po Berlinguerjevi oceni, dal nekatere pravilne predloge in komunisti bodo odločili o svojem zadržanju do vlade od primera do primera.

Slovinci v Italiji smo z zanimanjem pričakovali, kaj bo Forla-

ni dejal v zvezi z našim globalnim zaščitnim zakonom, zato naj na tem mestu ponovimo ustrezni stavek iz njegovega programskega govora:

»Za Forlanijo - Julijsko krajino bo zagotovljena, v okviru stalnega posvetovanja med osrednjimi, deželimi in krajevnimi upravami, pobuda za usklajevanje državnih in evropskih politik in ukrepov za razvoj vloge Trsta in obmejnega področja. Za slovensko jezikovno skupnost nameravamo predložiti organski zaščitni ukrep na osnovi sklerop posebne komisije, ki je bila v ta namen ustanovljena, v tesni povezavi z deželo Forlanijo - Julijsko krajino.«

Gornje Forlanijeve besede je mogoče razumeti tako, da bo njegova vlada po eni strani dajala pobude za usklajevanje politike, ki je dobila svoj odraz tako v osimskih sporazumih kot v vlogi, ki jo tudi Evropska gospodarska skupnost pripisuje Trstu in obmejnemu področju z Jugoslavijo, po drugi strani pa, da bo vlada izdelala svoj zakonski osnutek za globalno zaščito pravic Slovincem, na podlagi zaključkov posebne komisije, ki je bila za to zadolžena.

Nič manj zanimivo in pomembno za našo narodnostno skupnost pa je tudi to, kar je v tej zvezi dejal v svojem posegu generalni tajnik KPI Berlinguer, ko je u-

V Turinu aretirali
tri pripadnike
»Prima linea«

TURIN — Turinska kvestura je včeraj sporočila, da so približno pred tednom dni aretirali tri pripadnike organizacije »Prima linea«, ki so oboženi prevratniškega delovanja. Gre za 29-letnega Giancarla Santillija, 23-letnega Velledo Mauro in 22-letnega Celestina Sartorisa. Santilli je eden izmed »vidnih« predstavnikov teroristične organizacije »Prima linea«. Doktoriral je iz sociologije in je eden izmed glavnih delavcev, ki jih je lani vodstvo tovarne Fiat odpustilo.

gotovili, da rezultati posebne komisije, na katero se je skliceval Forlani »ne zadostajo potrebam in pričakovanjem slovenske narodnostne skupnosti. Zato želimo, je nadaljeval Berlinguer — da bi prišlo v najkrajšem času do soočenja o tem vprašanju, kjer bi se upoštevali tudi komunistični predlogi in da bi ukrep res zadostil slovensko skupnost ter dokončno prekinil nesporazume in krivice, ki jih že leta prenaša slovenska manjšina, in ji zagotovil popolno enakopravnost, enovitost in gotovost zaščite in polnega razvoja, kot predvideva italijanska ustava.«

Za slovensko narodnostno skupnost sta obe izjavi, Forlanijeva in Berlinguerjeva, pomembni. Prva kot zagotovilo, da bo vlada res izdelala zakonski osnutek in s tem izpolnila sprejeto obveznost, druga pa kot bistveno dopolnilo, da bo moral zakonski osnutek biti tak, da bo zadostil zahtevam in pričakovanjem slovenske narodnostne skupnosti. Prav to pa je tisto, kar vsi Slovenci v Italiji enotno zahtevamo in tudi pričakujemo, da bomo v teh zahtevah deležni maksimalne podpore vseh demokratskih sil, v prvi vrsti tistih, ki lahko kot sestavni del sedanje vladne koalicije odločilno vplivajo na sprejem takšnega zaščitnega zakona, ki bo upošteval v največji meri tiste zahteve, ki jih že vspešljivo razni predloženi zakonski osnutki in predlogi, ki so jih v paritetni delovni skupini posebne komisije v imenu vseh Slovincem v Italiji enotno postavljali njihovi predstavniki.

Novo Forlanijevo vlado bomo Slovenci sodili tudi po tem.

NI RES, DA PRETEKLOST NI VEČ OBVEZUJOČA

Tržaška federacija socialdemokratske stranke je pred kratkim izdala izjavo, v kateri je zavzela stališče do zakonskega predloga o zaščiti narodnih manjšin v naši deželi, ki ga je predstavila parlamentu poslanka Gruber Benčič. V današnjem komentarju bi se dotaknil dveh točk, ki sta me v tem dokumentu zbudili. Najprej naj omenim trditve, da Forlani niso ne etnična ne lingvistična skupina. Nekateri filologi res to ugotavljajo, a drugi so nasprotno mnenja. Mislim pa, da politično nikakor ne pritiče deliti spraveval o obstoju neke etnične skupine, saj vemo do kakšnih izkrivljenj in krivic je zaradi prenaplne sodb na tem področju že prišlo. Zame je dovolj, da se Forlani čutijo narod in to kvaliteto jim rad priznam. Čudim pa se,

ŠE VEDNO POLEMKA GLEDE CRAXIJEVIH IZJAV O SPLAVU

Poslanska zbornica izglasovala
zaupnico štiristrankarski vladi

Za vlado so glasovali KD, PSI, PSDI, PRI, SVP in Union Valdotaín, medtem ko so se liberalci vzdržali - Jutri razprava v senatu

RIM — Poslanska zbornica je z glasovi krščanske demokracije, socialistične stranke, republikancev in socialdemokratov ter SVP in Union Valdotaín izglasovala zaupnico Forlanijevi štiristrankarski vladi. Zanj je glasovalo 362 poslancev, proti 250 (KPI, PDUP, radikalci, neodvisna levica in MSI), 9 liberalcev pa se je vzdržalo. Formalno je treba še čakati na razpravo in glasovanje v senatu, vendar je dejansko večeršanje glasovanje v poslanski zbornici pomenilo umestitev Forlanijeve vlade.

Ob dejstvu, da vlada razpolaga z obširno parlamentarno večino in ob relativno mili opoziciji KPI, bi lahko sklepali, da ne bo imela velikih preglavic. Vendar pa dajejo polemike izjave Craxija glede referendumov o zakonu o prekinitvi nosečnosti, slutiti, da ne bo tako. Med vladnimi strankami obstaja dokajšnja nezaupljivost in v prihodnjih mesecih bi razhajanja v stališčih glede pomembnih problemov lahko zadobila take razsežnosti, da bi jih bilo težko obvladati. Tudi zato je Forlanijeva replika bila zelo umirjena, saj se je zelo skrbno izognil glavnemu problemu, vprašanju referendumu o splavu. Odgovornost vlade je različna od odgovornosti posameznih strank, ki je sestavljala, zato morajo stranke same razčistiti odnose med seboj. S tem se je Forlani postavil nekako »super partes« in prepuštil polemiko voditeljem strank.

Poudaril je tudi, da je enotnost med vladnimi strankami najbolj potrebna, ko je govor o gospodarskih vprašanjih. V skladu s tem je Forlani odgovarjal na posege onih, ki so govorili v razpravi in še zlasti predstavnikom opozicije. Posebno pozornost je posvetil generalnemu tajniku KPI Berlinguerju, ki ga je citiral kar štirikrat in liberalcu Zanoniju odgovarjal je tudi radikalcem in neodvisni levici. Dotaknil se je cele vrste problemov od zunanje politike do perečih vprašanj, ki tarejo Italijo (vprašanje ljudskih stanov, inflacija, reforme institucij). Samo enkrat je bil videti v zadregi: kdor mu je v razpravi očital, da je v svojem govoru pozabil na svojega predhodnika Cossiga in da mu ni izrazil priznanje, kot je to že ustaljena praksa. V repliki je Forlani rekel, da ni vreden takih formalnosti in da ga s Cossigo veže tako prijateljstvo, da bi bila vsaka beseda v tem smislu odveč. Kljub temu pa ni omenil nobene »kontinuitete« s programom in pobudami prejšnje vlade, ki so jo oostrostreli neslavno pokopali: tudi to so neka-

Iranski mulahi se na dvorišču teheranske univerze pripravljajo na odhod na fronto

(Telefoto AP)

da prav Italijani, ki vedno znova poudarjajo, da pojmujemo narodnost kot izraz volje in zavestne pripadnosti nekemu jeziku in kulturi, ne pa kot posledice genealoških vezi z določeno človeško družino, odciljanja Forlanom tisto pravico, ki jo zahtevajo za razne stranske in Dalmatince, imena katerih se končujejo na -ich. Stvar ni postranska in se tiče tudi nas, saj nam je pred kratkim v šentjakobskem rajonskem svetu neki gospod Czeikec de Hallburg (kot je po imenu razvidno iz prastare tržaške rodobne) zanikal v bistvu avtonomnost na teh tleh in nas glede pravic v mestu vrgel v isti koš z Grki, Armenci in Turki.

A da se vrnem k izjavi socialdemokratov. Treba je priznati,

bila je časa prvega referenduma, ki je zabeležil poraz demokristjanov in zelo pomembno zmago vseh laičnih sil.

O vprašanju splava in o svojih izjavah o tem problemu med razpravo o zaupnici je socialistični tajnik Craxi govoril z novinarji. Nisem imel nobenega skrivnega namena, ko sem omenil to vprašanje, temveč sem samo govoril o vprašanju, ki bo v prihodnjih mesecih postalo izredno pereče. Predvsem pa nioje izjave, je rekel Craxi, niso bile namenjene tajniku KD Piccoliju, temveč Cerkvu in katoliškemu svetu, zato me je toliko presenetilo dejstvo, da teh mojih izjav ni nihče pravilno ocenil.

V ponedeljek se bo začela razprava v senatu, kjer bodo izglasovali zaupnico v sredo.

SUEZ — Včeraj je v Egiptu predsednik Sadat odprl nov predor pod Sueškim prekopom, ki povezuje sinajsko planoto z dolino Nila.

MRZLIČNA DIPLOMATSKA DEJAVNOST NA OSI TEHERAN-WASHINGTON

Nepotrjene, vendar zelo intenzivne govorice
o skorajšnji izpustitvi ameriških talcev

Zavlačevanje razprave v varnostnem svetu OZN - Množičen prihod ameriških novinarjev v Frankfurt - Boji ob Šat-El-Arabu se nadaljujejo z običajno ostrino

NEW YORK — Razprava o iraško-iranski vojni v varnostnem svetu OZN je začela v sredo. Včeraj so govorili številni diplomati, vendar pa je bilo vsem jasno, da gre le za ponavljanje znanih stališč in ne za iskanje resničnih rešitev. Vsem je tudi jasno, zakaj se razprava tako brezkončno vleče: oči vsega sveta so namreč uprte v dogajanje v zvezi z ameriški talci v Iraku. Toliko je bilo govorice o skorajšnji izpustitvi, toliko ugibanj in toliko demantejev, da ni lahko ugotoviti, kakšno je stanje. Pri vsem tem pa je treba še poudariti, da je igr: izredno pomembna, saj gre tu za kopico vojaških in političnih vprašanj.

Kaj lahko je ugotoviti, kakšen interes bi imeli obe državi, Iran in ZDA od izpustitve talcev. Za Ameriko bi to pomenilo skorajšnjo gotovost ponovne izvolitve Carterja za predsednika: za Iran pa bi bilo to predvsem zadostenje, da vpliva na politično dogajanje v ZDA, česar v tem trenutku ni sposobna nobena druga država, poleg tega bi teheranska vlada prejela nadomestne dele za orožje in verjetno vsaj del šahovega premoženja, končno pa bi pripomogla k temu, da se ZDA oddaljijo od iraških oblasti. Interesi so torej politični, ekonomski, in seveda tudi vojaški. Prav tako pa obstajajo v obeh državah skupine, katerih interesi gredo v nasprotje.

gledališča iz Ljubljane in igra Radovana Ilića »Kralj Gordogan«, ki jo je izvajalo Ekspertsko gledališče. Glej iz Ljubljane.

Pomembni prireditvi
danes na Idrijskem

IDRIJA — Na Idrijskem bosta danes dve pomembni prireditvi. V Slapu ob Idriji bodo odkrili spominsko ploščo rojaku, književniku Cirilu Kosmaču; ploščo so vgradili v Kosmačev rojstno hišo. Na partizanskem grobišču na Vojskiču pa bodo družbenopolitične organizacije občine Idrija in krajevna skupnost Vojsko priredile komemoracijo 305 borcem, ki so padli v zadnji ofenzivi aprila 1945.

DUBROVNIK — Predstavniki dubrovniške občine in predsednik pokrajinskega odbora Ravnice so včeraj v dalmatinskem mestu sklenili sporazum o pobratenju med ravnice pokrajino in Dubrovnikom.

VČERAJ SE JE KONČALA ŠKOFOVSKA SIKODA

Togo tolmačenje nekaterih
aspektov sodobne družbe

Cerkov ostaja pri starem: zavzema so
proti kontracepciji, razporoki in splavu

VATIKAN — Včeraj se je škofvska sinoda končala. Papež Janes Pavel II. je v Sikstinski kapeli prebral več strani dolgega teksta, ki ga je škofovski cerkveni zbor v celoti sprejel. Sedaj imajo besedo škofje, ki morajo prenesti papežev poslanico med svoje ljudstvo in mu razložiti resnico o življenju, resnicu o rojstvu otrok, resnicu o zakonskem življenju.

Večtedenska sinoda je bila v glavnem posvečena problemu sodobne družine in vsem vprašanjem, ki se ob tem porajajo: razporek, spolnost, splav, kontracepcijska sredstva, nadzorstvo nad številom rojstev. Škofje so v celoti potrdili encikliko papeža Pavla VI. »Humanae vitae«, ki prav tako govori o problemih sodobne družine.

V sklepem dokumentu je rečeno, da bi morala biti sodobna družba taka, da bi se zenska ne bila prisiljena iz finančnih razlogov zapustiti izven doma: stremeti je treba za tem, da se mati in žena posveti izključno svoji dru-

«Disident»
v afganskem
predstavništvu
UNESCO

BEOGRAD — Kot strela z jasnega je včeraj na plenarnem zasedanju UNESCO iznenadil prihod delegata posega predstavništva afganske vlade Akhtra Mohammada Paktiawela, ki je s presenetljivo ostrino napadel SZ in njen vojaški poseg v Afganistan. »Moja država ni več svobodna — je dejal Paktiawel — SZ je popolnoma podjarmila Afganistan, ljudstvo pa se bori proti tej invaziji.« Poseg kubanskega predstavnika je v dvorani, kjer so delegati razpravljali o svobodnem izražanju v svetu, tedaj izval reakcije. Medtem ko je večina z aplavdom pozdravila njegov govor, so bili sovjetski predstavniki pa do besedno zaprepačeni in niso hoteli dati nobenih izjav.

Paktiawel je številnim novinarjem izjavil, da si afgansko ljudstvo želi iskrenega prijateljstva s SZ. »Moje ljudstvo se ne bori proti uveljavljanju socializma temveč le za svobodo, samoodločanje in za lastne pravice.« Je ob koncu dodal Paktiawel, Takoj zatem je vodja afganske delegacije zapustil Beograd in se zašel v ZRN, kjer bo v kratkem prišel za politično zatiščico.

Se ena predstavica afganske vlade Faika Mukhtarzadeja, je sinoči zapustila plenarno zasedanje UNESCO in odpovala v Švico, kjer je zaprosila za politično zatiščico.

V Mariboru se nadaljuje
Borštnikovo srečanje

MARIBOR — Nadaljuje se Borštnikovo srečanje. V petkovem tekmovalnem sporedu sta bili dve predstavi in sicer mladinska igra Petra Hacksa »Šuh« in leteca princeza« v izvedbi Mladinskega

škofvska sinoda je torej, kot je bilo pričakovati, potrdila dokaj togo tolmačenje nekaterih pomembnih aspektov sodobne družbe. Cerkov ostaja torej pri starem in se v tem ločuje od civilnih oblasti, ki se v številnih državah racionalneje lotevajo vprašanj, kot so kontracepcija, splav in razporek.

PO ZASNOVI ZDRAVSTVENEGA NAČRTA

Možnost odprave kardiokirurškega centra razumljivo razburila javno mnenje v mestu

KPI in SSK poudarjata nujnost ohranitve centra, ki uživa velik ugled v državi - Tudi svetovalske skupine v občinskem svetu so se odločno izrekle proti odpravi te strukture

Po zasnovi deželnega zdravstvenega načrta, ki ga je pred meseci predložil pristojni odbor, naj bi v prihodnje na območju Furlanije - Julijske krajine deloval en sam kardiokirurški center, in sicer v Vidmu. To bi praktično pomenilo ukinitve tržaškega centra, ki uživa velik ugled in ki se je specializiral zlasti na področju pediatrije.

Možnost odprave tržaškega kardiokirurškega centra je razumljivo razburila javno mnenje v Trstu ter je ta problem sedaj v središču pozornosti zdravstvenih krogov, političnih strank in javnih ustanov. O tem vprašanju je včeraj razpravljalo tajništvo tržaške avtonomne federacije KPI, ki je sinoči izdalo daljše poročilo, v katerem poudarja nujnost ohranitve tukajšnjega kardiokirurškega centra. Poročilo ugotavlja, da si je tržaška zdravstvena struktura nabraba dragocene izkušnje zlasti na področju pediatrije. Te izkušnje je treba ohraniti in center celo okrepi s sodobnimi napravami, kolikor bi pa njegove zmogljivosti presegale dejanske potrebe Furlanije - Julijske krajine, je vedno dana možnost, da se sporazumno s sosednjimi deželami primerno razširi njegov delokrog. Glede na njegovo specializacijo v pediatriji, tržaški center ne predstavlja nobene dvojnice videmskega centra, tako da se tudi v tem pogledu njegova ohranitev ujema z osnovnimi smernicami deželnega zdravstvenega načrta.

Problem je bil v središču pozornosti tudi na sinočni seji izvršnega odbora Slovenske skupnosti. Ustrezno poročilo ugotavlja, da je deželni zdravstveni načrt v krizi, ker nasprotuje z vsedržavnimi potrebami. Res je sicer, da sta po splošnih normah dva kardiokirurška centra za potrebe naše dežele preveč, toda ker se kardiokirurške ekipe in strukture ne morejo čez noč improvizirati, je prav, da kardiokirurški oddelek našega mesta sprejema bolnike iz vse države, in teh je v vsedržavnem merilu še vedno preveč za obstoječo zdravstveno strukturo. Poudariti je nadalje treba, — pravi poročilo SSK, — da je sedanja mlada in sposobna ekipa kardiokirurškega oddelka borila za veliki težavi, predvsem zaradi zastarelih struktur in neprimerne tehnične opreme, da pa danes dosega zelo dobre uspehe in si je prišla velik uspeh na vseh področjih in da veliko število pacientov stalno čaka na kirurške posege v našem mestu. Nameravana ukinitve, tega, za sodobno bolnico neobhodno potrebnega oddelka, bi pomenila za

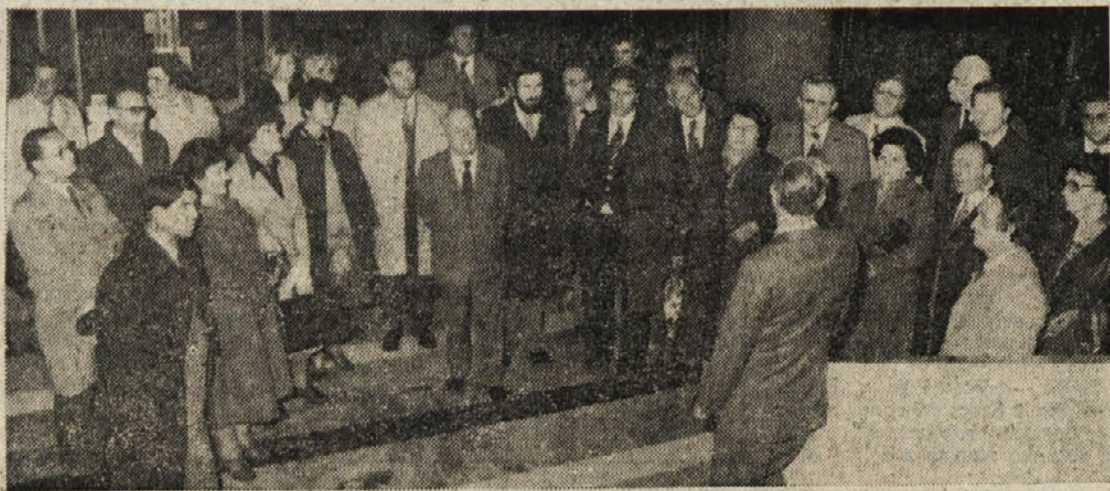
pet obubožanje naših zdravstvenih struktur, SSK bo na pristojnih mestih zastavila vse svoje sile, — pravi na koncu poročilo, — zato, da bi se to ne zgodilo.

Taka je bila tudi obveza svetovalskih skupin v tržaškem občinskem svetu, ki so se na petkovi seji zavzele za pozitivno rešitev vprašanja. Odbornik Gambassini je namreč odgovoril na vprašanja, ki so mu jih v zvezi s tem problemom zastavile svetovalske skupine MSI, KD, PR, KPI, PSDI in SSK in ki so izražale globoko zaskrbljenost zaradi možnosti odprave kardiokirurškega centra iz tržaške bolnišnice. Občinski odbor pa ni v svojem odgovoru nakazal nobene pobude

in nobenega konkretnega ukrepa, s katerimi preprečiti ukinitve tržaškega centra, ki uživa velik ugled v vsej državi. Sicer pa je razprava pokazala, da so svetovalske skupine pripravljene odločno braniti interese Trsta in posebej pri pristojnih deželnih oblasteh za pozitivno rešitev tega problema. Razprava pa je tudi pokazala, da ima deželni zdravstveni načrt več senčnih točk, ki jih bo treba v bližnji prihodnosti nujno razčistiti, da bi se ustvarili pogoji za nove polemike in za nepotrebne napetosti med prebivalstvom.

O vprašanju kardiokirurškega centra v tržaški bolnišnici pa bo tržaški občinski svet v kratkem ponovno razpravljalo.

Predstavniki zborov skupščin SFRJ na informativnem obisku na Tržaškem

Vsakoletno srečanje, ki je tokrat bilo v Piranu in na katerem so se seznanili z življenjem in samoupravnimi organiziranjimi pripadnikov italijanske manjšine v SR Sloveniji, so predstavniki in sekretarji vseh skupščin v družbenopolitičnih zborov skupščin vseh jugoslovanskih republik in pokrajin, izkoristili tudi za obisk v Trstu. Najprej se so podali na ogled Rižarne, kjer so položili vence in se seznanili s tragično zgodovino tega naselja, ki je bilo v času fašizma in nacizma del taborišča. Potem so se sprehajali po ulicah mesta, ki jih je pozdravil predsednik upravnega sveta SSG prof. Josip Tavčar, jih seznanil s kulturno stvarnostjo Slo-

venec v Italiji, z gradnjo Kulturnega doma kot delno povračilo škod, ki jo je slovenske kulture zadal fašizem, podrobneje pa jih seznanil s problematiko in vlogo Slovenskega stalega gledališča na stičišču treh svetov in kultur.

Iz Kulturnega doma so se podali na sedež Slovenske kulturne - gospodarske zveze, kjer jih je predsednik Race seznanil s trenutnim položajem slovenske narodnostne skupnosti v Italiji, z njenimi enotnimi prizadevanji za globalno zakonsko zaščito njenih pravic in razmišljanji o priložnostih, ki jih prinaša to izražanje v delu posebne komisije predsedstva vlade, da bi bile

te pravice čim bolj omejene in neenake za vse Slovence v deželi, po drugi strani pa tudi s podporo, ki jo demokratične sile italijanske narodnosti dajejo zahtevam slovenske narodnosti. Predsednik Race je goste podrobneje seznanil tudi s prizadevanji manjšine za gospodarsko, kulturno in splošno družbeno rast, posebej pa tudi s strankarsko opredeljenost Slovencev v Italiji in vlogo ter strukturo Slovenske kulturne - gospodarske zveze. Odgovarjal je tudi na številna vprašanja gostov. Na koncu se jim je zahvalil za obisk, ki je dokaz zanimanja vse jugoslovanske javnosti za vprašanja slovenske manjšine v Italiji.

Po kosilu v znani slovenski restavraciji na Krasu, so si ugodni gostje iz Jugoslavije ogledali še Kraško hišo v Repnu, kjer jih je pozdravil in jim izrekel dobrodošlico župan repnabske občine Pavel Colja, predsednik združenja Naš Kras. Egon Kras pa jih je seznanil s slovensko kraško starostjo ter s pomenom ohranjanja starih slovenskih tradicij na tržaškem Krasu.

V imenu gostov sta se v Kulturnem domu in na sedežu SKGZ zahvalili za sprejem predsednica družbeno - političnega zbora skupščine SR Slovenije Tina Tomlje in predsednica skupščinskega zbora občin SR Slovenije Silva Jereb. Poudarili sta, da je bil namen obiska, da bi se visoki predstavniki skupščinskih organov republik in pokrajin Jugoslavije bolje seznanili s stvarnostjo slovenske manjšinskega življenja v Italiji, kakor so jim bili razgovori v Piranu priložnost za neposredno soočenje z življenjem italijanske manjšine v Jugoslaviji. Poglobitev tega poznavanja bo služila njihovim zavzemanjem za pravičen in pravičen odnos do vprašanj narodnih manjšin, bo pa tudi prispevek k uveljavljanju vloge manjšin kot mostu za utrjevanje dobrososedskih odnosov med Jugoslavijo in Italijo. Predstavniki slovenskih skupščinskih organov sta ocenili, da je bil sicer kratek obisk v tem smislu zelo koristen.

Ves čas so gostje pa jih je seznanil s slovensko kraško starostjo ter s pomenom ohranjanja starih slovenskih tradicij na tržaškem Krasu. V imenu gostov sta se v Kulturnem domu in na sedežu SKGZ zahvalili za sprejem predsednica družbeno - političnega zbora skupščine SR Slovenije Tina Tomlje in predsednica skupščinskega zbora občin SR Slovenije Silva Jereb. Poudarili sta, da je bil namen obiska, da bi se visoki predstavniki skupščinskih organov republik in pokrajin Jugoslavije bolje seznanili s stvarnostjo slovenske manjšinskega življenja v Italiji, kakor so jim bili razgovori v Piranu priložnost za neposredno soočenje z življenjem italijanske manjšine v Jugoslaviji. Poglobitev tega poznavanja bo služila njihovim zavzemanjem za pravičen in pravičen odnos do vprašanj narodnih manjšin, bo pa tudi prispevek k uveljavljanju vloge manjšin kot mostu za utrjevanje dobrososedskih odnosov med Jugoslavijo in Italijo. Predstavniki slovenskih skupščinskih organov sta ocenili, da je bil sicer kratek obisk v tem smislu zelo koristen.

● V tem tednu se bodo sestali rajonski sveti za Sv. Vid in Staro mesto, za Škedenj in Čarbole ter za Kolonjo in Škorklje.

Z VČERAŠNJE TISKOVNE KONFERENCE

V Trstu pred dnevi ustanovili Študijski center za avtonomijo

Predseduje mu posl. Gruber Bencova - Osimski sporazumi trdna juridična osnova za dejavnost centra - Za sodelovanje z zaledjem

V minulem tednu je bil v Trstu ustanovljen študijski center za avtonomijo. Predseduje mu posl. Gruber Bencova, med ustanovitelji pa so še Branko Agneletto in Silvia Forti, ki sta bila izvoljena za podpredsednika novega organizma ter občinski svetovalec liste Fabio Perco, Walter Cusimich in radikalec Peol Cominotto ter Pietro Boschian, Paolo Parovel, Marino Samer in Luigi Sossi; med članke ustanoviteljice je treba prileti še pokrajinskega svetovalec liste Marica Meloni in občinskega svetovalec radikala Marina Busdachina.

Kakšni so bili razlogi za njegovo ustanovitev, predvsem pa kakšni so njegovi nameni, sta bili vprašani, ki so ju ustanovitelji obrazložili in osvetlili na včerajšnji tiskovni konferenci. Poslanka Gruber Bencova je predvsem ugotavljala, da so osimski sporazumi v mestu sprožili razne reakcije in pri tem dodala, da predstavlja italijansko - jugoslovanski sporazum trdno juridično osnovo za pravkar ustanovljen študijski center za avtonomijo. Kljub temu pa osimski sporazumi nudijo priložnost za tri vrste kritik: prebivalstvo ni bilo predhodno zainteresirano, lokacija mestne industrijske cone ter dejstvo, da sporazumi ne upoštevajo pravice po avtonomiji Trsta v okviru italijanske republike in dežele Furlanije - Julijske krajine. Bodoča dejavnost študijskega centra se nanasa prav na to tretjo točko, na zahtevo po avtonomiji za mesto Trst.

Študijski center ni politično združenje in ni odvisen od nobene politične sile; tudi člani ustanoviteljice sodelujejo v njem le v osebnem imenu in ne zastopajo strank, ki jim sicer pripadajo; združuje jih skupno prepričanje, da je dosega avtonomije bistvenega pomena za Trst. Avtonomijo poimenuje kot odpiranje in sodelovanje z zaledjem in torej zavračajo vsako obliko municipalističnega zapiranja, sodelovanje z zaledjem je torej predpogoj za gospodarski razmah Trsta. Študijski center bo zaradi tega z demokratičnimi pobudami skušal iskati pot za dosego upravne, zakonodajne in finančne avtonomije za Trst in njegov teritorij; avtonomija pa bo morala sloveti predvsem na nekaterih temeljnih točkah, med katerimi na načelu enakopravnosti med vsemi etničnimi skupinami, ki sestavljajo tržaško skupnost, s čimer bi praktično prišlo do uresničevanja zaščite, ki jo predvideva 6. člen italijanske ustave.

Predstavitvi študijskega centra za avtonomijo je sledila živahna razprava, v kateri so člani ustanoviteljice podrobneje obrazložili nekatere aspekte njihove pobude. Razprava pa je tudi pokazala, da je pobuda predstavnikov levice Liste za Trst, dela radikalec, Srednjostroj, omejevala in nekatere predstavnikov krajevnega družbenega življenja, naletela na nasprotovanje desničarskega, torej večinskega dela Liste za Trst. Ni naključje, da ni listarski tenik o pobudi objavil niti ene vrstice, kakor ni naključje, da ni napovedal včerajšnje tiskovne konference, ki jo je vodila ene vidnejših predstavnikov liste in edina predstavnica tega heterogene gibanja v italijanskem parlamentu, posl. Gruber Bencova.

Družinska tragedija

ZARADI NENAMERNEGA OČETOMORA PRIJAVLJEN SODNIM OBLASTEM

38 - letni gluhanemi Giorgio Visintin - Vatovec je v izbruhu besa pretepel očeta - Zaradi posledic je 82 - letni Giuseppe par dni kasneje umrl

Priletni oče je za svojega 38-letnega sina, posnovenca, kupil med grozdje, čeprav si je slednji želel jabolko ali kvečkovo hrust. Banalni vzrok je sina na moč razburil, tako da se je s silo spravil nad pol nemočnega starca. Pahnjal ga je na tla in ker mu je v roke prišla tudi metla, ga je parkrat udaril z ročajem le-te ter se je nanj — preden je jeza usahnila — znesel še z nekaj brcami.

Zgodilo se je 14. oktobra, nekaj pred 9. uro zjutraj v Istrski ulici, in sicer v stanovanju stavbe s hišno številko 52. Ključ na pomoč 82-letnega upokojenca Giuseppeja Vatovca, rojenega v Kopru, je silila sosedka. Ko je hotela videti, kaj se pri sosedih dogaja, je ugotovila, da so vrata stanovanja, v katerem sta oče in sin živela, zaklenjena. Policija in gasilci, ki so kmalu za tem prišli na mesto, so vrli v bivališče in našli le na tleh ležečega starca; saj se je sin 38-letni Giorgio Visintin - Vatovec, med tem časom že oddaljal.

Na ortopedskem oddelku glavne bolnice, kamor so starega moškega sprejeli, so zdravniki ugotovili zlom stegenice in nekaj drugih, lažjih poškodb ter so izrekli šestdesetdnevno prognozo okrevanja. Prav v bolnici je Vatovec preiskovalcem pojasnil, kako je do poškodb, ki jih je utrpel, prišlo. Toda že čez par dni, in sicer 20. oktobra, je zaradi kroničnega bronhitisa, ki v podobnih primerih kaj rad napade starejše ljudi, Giuseppe Vatovec umrl. Takrat so agenti Giorgia, ki je bil gluhanem, prišli in od njega dosegli priznanje ter ga končno prijavili zaradi nenamernega umora sodni oblasti. Poleg tega moramo tudi omeniti, da je pri marji Centra za mentalno higieno, dr. Damiani, pri katerem se gluhanem moški že dalj časa zdravi, izjavil, da je njegov pacient v psihopatološkem pogledu popolnoma zdrav in da je postal v občasnih izbruhih jeze nasilen: v takih primerih se je znesel nad očetom in materjo. Ne glede na to, pa bo moralo sodišče upoštevati, da gre za handikapirane osebe in pri tem upoštevati olajševalne okoliščine.

Jutri ob 18.30 se bo sestal tržaški pokrajinski svet. Na dnevnem redu je večje število upravno političnih vprašanj, možno pa je tudi, da bo skupščina razpravljala o resoluciji Liste za Trst, ki obravnava preče vprašanje načrtov za popravila hiš v mestu, oziroma za držanje deželne uprave, ki je tržaški občini odredila ustrezna finančna nakazila za uresničitev teh načrtov.

Tat strgal dekletu zlato verižico

Včeraj ob 19. uri so agenti letnega oddelka tržaške kvesture prijeli mladega avstrijskega državljanja Berda Pernerja iz Gradca, ki se je v našem mestu odločil za lopovski podvig. Na Korzo Italija je nekaj pred zgoraj navedeno uro strgal z vrata mladega dekleta zlato verižico, potem pa se je poglaval na beg.

Na dekletove ključke se je odzval agent, ki je bil v bližini in je potem ko mu ga je deklet opisalo, tatu izsledil in ga ujel.

VII. ZASEDANJE DEŽEL ALPSKEGA LOKA

Poudarjen pomen sodelovanja za razvoj hribovitih predelov

Z nastopom deželnega odbornika za načrtovanje in proračun Colonija se je včeraj v hotelu «Europa» pod Nabrežino zaključilo VII. zasedanje iniciativnega odbora za sodelovanje med deželami Alpskega loka.

Colonij je poudaril pomen obstoja meddeželnih organizacij, ki s svojimi prizadevanji delovanjem v duhu mednarodnega sožitja in smeric helmske konference utrjujejo dobrososedske odnose in vestransko sodelovanje med narodi in deželnimi stvarnostmi različnih držav. Colonij, ki je predsedoval včerajšnjemu delu zasedanja, je tudi napovedal, da bo prihodnji, VIII. sešatek iniciativnega odbora, spomladi prihodnjega leta v Ljubljani. Kar zadeva delo, ki je bilo do sedaj opravljeno v okviru iniciativnega odbora in na njegovo pobudo, je naša dežela prevzela nalogo, da pripravi podrobno poročilo o vseh oblikah sodelovanja, ki so se do sedaj razvile med deželami Alpskega loka. Poročilo, katerega sestavo bodo po vsej verjetnosti zaupali gosposkemu inštitutu ISIG, bo zajelo tudi področje izmenjave blaga in storitev med zainteresiranimi območnimi območji.

Pred zaključnim nastopom odbornika Colonija so prisotni podali še razna področna poročila, med katerimi velja posebej omeniti daljši pregled o mednarodnem sodelovanju pri razvijanju hribovitih območij, ki ga je podal deželni odbornik za krajevne ustanove, gozdove in hribovite predele Tripiani. Poročevalec je prikazal zlasti razne oblike kooperacije med Furlanijo - Julijsko krajino, Slovenijo, Hrvaško in avstrijsko Korško ter med deželami, članicami tako imenovane Delovne skupnosti «Alpe - Adria».

Tripiani se je nato posebej pomudil ob raznih aspektih bilateralnega sodelovanja med našo deželo in Slovenijo in v tem okviru omenil delovno skupino za varstvo okolja, ki je bila ustanovljena v tem letu s precej obseznimi nalogami. Nadalje je omenil sodelovanje pri urejanju hidrografskih bazenov ob meji in pri varstvu Jadrana pred onesaženjem. Drugi dogovori o sodelovanju se nanašajo na skupno zaščito nasadov pred točo, na medsebojno obveščanje o nevarnosti snežnih plazov, na skupen boj proti izsušitvi stekline, itd. Na koncu je Tripiani izrazil pričakovanje, da bodo obsejne dežele v prihodnje v večji meri kot doslej upoštevale dogajanja na sosednjih območjih pri sestavljanju svojih razvojnih načrtov.

● Tržaška gobarska skupina Brezadola in naravoslovni muzej pri-

rejata jutri ob 19. uri v konferenčni dvorani muzeja (Ul. Ciamician 2) predavanje prof. Mezzene o mitozini in meiozi.

Sprejem ob državnem prazniku Avstrije

Ob avstrijskem državnem prazniku je generalni konzul republike Avstrije v Trstu dr. Franz Per-

negger, priredil sinoči v prostorih generalnega konzulata v Ul. Navali, sprejem. Udeležili so se ga najvidnejši predstavniki deželnega in tržaškega upravnega, političnega, gospodarskega in kulturnega življenja, predstavniki vojske in kraljevine zborov v Trstu, med katerimi generalni konzul SFRJ v Trstu Stefan Cigoj in vicekonzul Nevenka Kovačič. Med prisotnimi so bili vladni komisar, prefekt dr. Marroso, predsednik deželnega sveta Colli in drugi.

Zapustil nas je naš dragi

GRAZIANO ANDREUZZI

Pogreb bo jutri, 27. t.m., ob 11.45 iz mrtvašnice glavne bolnišnice v cerkev v Milje.

Žalujoči družina, sorodniki in prijatelji

Trst, Milje, Litijska, 26. oktobra 1980

Po dolgem trpljenju, ki ga je s krščansko vdanostjo sprejela, nas je zapustila naša draga

MARIJA MIHELJ

Pogreb bo jutri, 27. oktobra, ob 10.45 iz mrtvašnice glavne bolnišnice.

Žalostno vest sporočajo sestra, brat, svakinja, svaka, vnuki in drugo sorodstvo

Trst, 26. oktobra 1980

(Pogrebno podjetje Zimolo)

Zapustila nas je naša draga žena, mama in nona

EMA ČOK por. ZULJAN

Pogreb bo jutri, 27. oktobra, ob 11. uri iz mrtvašnice glavne bolnišnice v cerkev na Katinaro.

Žalostno vest sporočajo mož Francesco hčere Maria, Anita, Dina in Bruna, zetj, vnukinje Annamaria, Claudia in Daniela z možni, Frenki, Graziella, Katja, Nataša ter pravniki Kristjan, Paolo Andrea in Tanja

Žalovanju se pridružuje Ugo Dolce.

Trst, 26. oktobra 1980

(Občinsko pogrebno podjetje)

ZAHVALA

Ob izgubi našega dragega moža, očeta in nona

FERRUCCIA PREDOMINATA

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom ter vsem, ki so ga spremlili na njegovi zadnji poti in darovali cvetje.

SVOJCI

Katinara, 26. oktobra 1980

(Občinsko pogrebno podjetje)

ZAHVALA

Ob izgubi naše drage

MARIJE SAMEC por. FERLUGE

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so na katerikoli način počastili njen spomin in jo spremlili na zadnji poti.

Posebna zahvala gre g. župniku Albinu Grmeku in pevskemu zboru F. Venturini od Domja.

SVOJCI

Dolina, Kroglice, 26. oktobra 1980

ZAHVALA

Ob izgubi našega dragega moža in očeta

ANGELA LUINA

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so z nami sočustvovali in na kakršenkoli način počastili njegov spomin.

Žena Gisela, sinova Angel in Franco z družinama in drugo sorodstvo

Trst, 26. oktobra 1980

Občinska skupščina je sprejela sklep o razširitvi športne palače v Čarbole

Tržaški občinski svet je na petkovi seji sprejel sklep o razširitvi občinske športne palače v Čarbole. Za odgovorjajoča dela bo treba odšteti 950 milijonov lir. Tržaški sklad je že zagotovil nakazilo v višini 700 milijonov lir, obvezal se je tudi za kritje še preostalih 250 milijonov lir.

Po dokončanih delih bo v športni

Obisk socialnih delavcev s Koprškega

Vse pogostejši stikom med raznimi družbenopolitičnimi, gospodarskimi in kulturnimi dejavniki iz naše pokrajine in sosednjih krajev SR Slovenije in drugih jugoslovanskih republik se je včeraj pridružil za namitvo in spodbudno srečanje operaterjev, ki delujejo na področju zdravstva in socialnega skrbstva. V naše mesto je včeraj prišlo, gost tržaškega Zdravstvenega konzorcija, predstavništvo socialnih delavcev obalne regije. Predstavniki, ki sta ga vodila predstavnica republiškega komisariata SRS za zdravstvo in socialno varstvo Tatjana Čehovin ter predsednik Društva socialnih delavcev obalne regije Ciril Koprivec, je v dopoldanskih urah sprejel na sedežu Zdravstvenega konzorcija njegov predsednik Pessato s svojimi sodelavci. Srečanja se je udeležila tudi vice konzul SFRJ Nevenka Kovačič. Gostje s Koprškega so si ogledali otroški zavod IPAMI, zavetišče za ostarele G. Gozzi, zavetišče za begunce na Opčinah in novi dom Skupnosti - družine na Opčinah. Srečanje je bilo priložnost za izmenjavo mnenj in izkušnje na področju socialnega skrbstva, z obeh strani pa je bilo izrecno poudarjeno, da ne sme ostati samo pri tem obisku. O tem srečanju bomo vsekakor še poročali.

palači prostora za približno 4.800 gledalcev, kar pa je glede na sedanjih razmah koprškega prebivalstva in na uspehe tržaške prebivalstva še vedno premalo. Možnost izgradnje nove športne palače je torej še vedno aktualna, kar je poudaril tudi župan Cecovini, ki je sklenil velik del svojega posega

NA PETKOVI SEJI

Občinska skupščina je sprejela sklep o razširitvi športne palače v Čarbole

Tržaški občinski svet je na petkovi seji sprejel sklep o razširitvi občinske športne palače v Čarbole. Za odgovorjajoča dela bo treba odšteti 950 milijonov lir. Tržaški sklad je že zagotovil nakazilo v višini 700 milijonov lir, obvezal se je tudi za kritje še preostalih 250 milijonov lir.

Po dokončanih delih bo v športni

Obisk socialnih delavcev s Koprškega

Vse pogostejši stikom med raznimi družbenopolitičnimi, gospodarskimi in kulturnimi dejavniki iz naše pokrajine in sosednjih krajev SR Slovenije in drugih jugoslovanskih republik se je včeraj pridružil za namitvo in spodbudno srečanje operaterjev, ki delujejo na področju zdravstva in socialnega skrbstva. V naše mesto je včeraj prišlo, gost tržaškega Zdravstvenega konzorcija, predstavništvo socialnih delavcev obalne regije. Predstavniki, ki sta ga vodila predstavnica republiškega komisariata SRS za zdravstvo in socialno varstvo Tatjana Čehovin ter predsednik Društva socialnih delavcev obalne regije Ciril Koprivec, je v dopoldanskih urah sprejel na sedežu Zdravstvenega konzorcija njegov predsednik Pessato s svojimi sodelavci. Srečanja se je udeležila tudi vice konzul SFRJ Nevenka Kovačič. Gostje s Koprškega so si ogledali otroški zavod IPAMI, zavetišče za ostarele G. Gozzi, zavetišče za begunce na Opčinah in novi dom Skupnosti - družine na Opčinah. Srečanje je bilo priložnost za izmenjavo mnenj in izkušnje na področju socialnega skrbstva, z obeh strani pa je bilo izrecno poudarjeno, da ne sme ostati samo pri tem obisku. O tem srečanju bomo vsekakor še poročali.

palači prostora za približno 4.800 gledalcev, kar pa je glede na sedanjih razmah koprškega prebivalstva in na uspehe tržaške prebivalstva še vedno premalo. Možnost izgradnje nove športne palače je torej še vedno aktualna, kar je poudaril tudi župan Cecovini, ki je sklenil velik del svojega posega

izkoristil, da bi utemeljil razloge, zaradi katerih se bo občina poslužila zasebnega pogajanja — in ne licitacije — za oddajo del.

Sklep o razširitvi športne palače je v občinski skupščini sprožil široko razpravo, v katero so posegli predstavniki vseh svetovalskih skupin. Iz nje pa se dajo izluščiti nekatera dejstva, ki jasno kažejo na vse pomanjkljivosti prejšnjih uprav do športne palače v Čarbole. Ne gre namreč pozabiti, da je objekt doslej stal približno 3,5 milijarde lir, katerim je sedaj treba pristeti še skoraj eno milijardo; ko bodo dela dokončana bo športna palača stala nekaj manj kot pet milijard lir, njena kapaciteta pa ne bo dosegla niti pet tisoč sedežev. Za primerjavo naj dodamo, da so v Gorici pred dvema letoma zgradili športno palačo za pet tisoč gledalcev, odšteli pa so manj kot eno milijardo lir. K temu naj še dodamo, da so pred petimi leti v tržaški palači zgradili posebne pre-

● V tem tednu se bodo sestali rajonski sveti za Sv. Vid in Staro mesto, za Škedenj in Čarbole ter za Kolonjo in Škorklje.

PREPLAVLJENE CESTE IN POPLAVLJENE KLETI

Malodane v vsej tržaški pokrajini je bilo zaradi včerajšnjega slabega vremena cel krog nevarnosti. Sonce, ki je v začetku tedna veliko obetalo, se je kaj kmalu umaknilo oblakom in silovitim ploham, ki smo jim bili priča včeraj. Okrog 10. ure se je na obrežju nudil za Trst dokaj nenavaden prizor. Zaradi obilnih padavin, veter in plime je voda poplavlila nabrežje, le-ta pa je delno preplavila tudi Trg Unità in je povzročila nevarne težave v samem centru, vse tja do Ulice Genova in Mazzini. Podobno je bilo tudi v Terezijanskem naselju.

Jutranje obilne padavine so kot navadno povzročile hude težave v prometu in tudi posamezni bili niti najmanjši prizaneseni: vsem tem meščanom in številnim jugoslovanskim obiskovalcem, ki so se odpravili po sobotnih nakupih. Voda je okrog 11. ure dosegla na nekaterih mestih celo pol metra.

Sveveda so imeli gasilci in mestni redarji ogromno dela. Nešteto krat so morali v jutranjih in zornih popoldanskih urah poseči zaradi vode, ki je vdira v bivališča, predvsem v kleti. Dela je bilo toliko, da se pozivom sproti niso mo-

gli odzvati. Ob 13. uri so prihiteli v gledališče Verdi, kjer je voda poplavlila skoraj vse prostore v pritličju, orkestrski prostor, prostor pod odrom in atrij. Še pravočasno so spravili na suho vsa glasbila, tako da so se poškodovali le nekateri naslanjaji, leseni pod in nekaj pohištva.

Gasilce so poklicali tudi na prefekturo, ker ljudje zaradi vode niso mogli zapustiti stavbe, dokler niso le-ti postavili prehodnih desk. Poleg takih posegov pa je bilo še nekatero drugih. Pri nekaterih so gasilci lahko posegli, šele potem ko je voda delno stekla.

Poplave so bile tudi v Miljah in predmestjih, bilo pa je tudi precej prometnih nesreč — na srečo brez poškodb ljudi.

Slabo vreme je pravzaprav pestilo celo deželo. V višjih legah je snežilo, plohe in nevihte pa so prizadele marsikateri kraj v Furlaniji.

Na Tržaškem je po kratkem popoldanskem premoru spet začelo deževati. Siten, droben dež je zopet povzročal prometne zastoj — hudo preizkušn

K NAM PRIDE ŽE SEDMI ZVEZEK

Tik pred izidom nova številka «Goriškega letnika»

Letnik se z razpravami, študijami in zapiski tvorno vključuje v splošno slovensko raziskovalno področje predvsem na polju zgodovinskih ved

Po štirih enojnih in eni dvojni številki je torej pred izidom 7. številka Goriškega letnika za leto 1980. Po obsegu ima letošnji Letnik nad 300 strani, se pravi, da je najobsežnejši med dosedanjimi, če izrazimo letnisko, izjemnega, Juvaničevu posvečenega. Seveda je tudi letošnji bogato ilustriran z dokumentarnimi gradivom in prinaša številne prispevke, ki z različnih zornih kotov osvetljujejo preteklo in polpreteklo zgodovinsko področje, se pravi severno Primorsko ter se razteza tudi na tisti del primorskega ozemlja, ki je v Italiji, pa je bil ali je naseljen s Slovenci in priča nekdanje slovenske zgodovine na zahodu.

Po kratkem slikovnem spominu na umrelega jugoslovanskega predsednika Josipa Broza Tita, v katerem se Letnik spominja njegovih obiskov na Goriškem v različnih letih po drugi svetovni vojni, od obiska na Okroglici (1953), pa do Lipice in Ajdovščine (1960), so tu slike Tita v Tolminu in v Goriških Brdih.

Sledi kratka predstavitev 7. številke Letnika, v kateri ravnatelj Goriškega muzeja B. Marušič opozarja, da prinaša Letnik predvsem zgodovinske prispevke, ki so tokrat vezani predvsem na strokovni posvet «Goriška srečanja 1979», da pa je spet prisotna etnologija in kar dva arheološka članka, medtem ko je nekaj spisov nadaljevanj iz prejšnje številke; to velja za Tomaža Pavšiča popis spominskih plošč in spomenikov, kakor tudi za Slavice Markarjeve opis življenja in dela Vinka Vodopivca. V recenzijah zajete publikacije so se letos pomnožile, na novo pa je bila odprta rubrika Nekrologi.

Ker si članki v Letniku sledijo vedno kronološko po zgodovinskih obdobjih, in na prvem mestu arheologija. Prvi članek je prispevek Drage Sviliške «Bronasta figurica iz Tolmina», v katerem opisuje drobno bronasto žensko figuro, najdeno med prvimi izkopavanji v Tolminu. Avtor jo povezuje z najdbami podobnih plastik na področju nekdanjega japonskega ozemlja v Liki, kjer so bile te najpogostejše. Vse kaže, da je bila figurica uporabljena kot prisrček na oblečilu, številne slike, posebej primerjalnega gradiva, pomagajo k ostri ponazoritvi članka.

Drugi arheološki članek sega na čisto goriško območje. Pod naslovom «Nova arheološka najdba v Solkanu», nas dnevni Zavrtanik, trenutno se študent arheologije, domačin iz Solkana, seznani z bronasto ločno fibulo, izkopano na območju katastrske občine Kromberk, ki po velikosti in obliki prdnova z vidikov najstarejših fibul s podnavskega prostora, pa tudi vzhodnogotstvom iz Italije. Po primerjavi sodi, da bi fibula sodila v prvo polovico 6. stoletja.

«Pevsko in plesno izročilo z Gore nad Vipavsko dolino» obdeluje v obsežnem prispevku dr. Zmaga Kumerjeva iz Glasbeno narodopisne sekcije ISN SAZU. V njem poroča o izsledkih etnomuzikološkega raziskovanja v tem predelu, se pravi o pevskem repertoarju, priljubljenosti te pesje, o instrumentalnem in pevskem izročilu, opazuje se seveda na to, kar je tu še danes živo in kar je poznala preteklost. Avtorica navaja nad 20 primerov pesmi in jih deloma ponazarja z notnimi prikazi.

Drago Sedmak je prispeval članek o «Novi Idel - prvem socialističnem glasilu na Goriškem», ki ga je pripravil in imel na omenjenem simpoziju Goriška srečanja 1979. Članek podaja sliko omenjenega listca, ki je izhajal na začetku stoletja (dec. 1902 do maj 1904) deloma v Gradšču ob Soci deloma v Gorici in ki doslej ni naletel na zanimanje kakšnega zgodovinskega delavca. Najbolj zanimivo je, da je deloma nastal na pobudo italijanskega delavca v Kraljevi in imel priložnost, da se v tridesetih letih potoval po Istri in spoznaval tamkajšnje prilike, socialne in nacionalne.

O odnosih med delavskim gibanjem na Goriškem in kmečkim priložnostmi predvsem po različnem gledanju političnih dejavnikov v letih tik pred koncem stoletja ter v dobi do prve svetovne vojne piše dr. France Rozman v prispevku «Delavsko gibanje na Goriškem in kmečko vprašanje».

Petar Strčić, ravnatelj Historijskega arhiva v Zagrebu prikazuje v članku «Iz odnosa Josipa Broza Tita prema Istri između dva svetovska rata» kako se je pokojni jugoslovanski predsednik seznanjal s problematiko Istre v času italijanske okupacije, ki je kot ladjedelci delavci v Kraljevici imeli priložnost, da se s vrsto istrskih delavcev, pa ko je v tridesetih letih potoval po Istri in spoznaval tamkajšnje prilike, socialne in nacionalne.

O delu, ki so ga prispevali primorski komunisti k slovenskemu nacionalnemu programu, govori Franc Klopčič («Nacionalna politika slovenskih komunistov in njen odmev v Komunistični stranki Italije 1935-1940»). V njem prikazuje odločilno vlogo, ki jo je pri tem imel dalečkovidni Vladimir Martelanc, ki je razvijal misli o narodni revoluciji

BERITE REVUIO

DANN

Slovenec pod vodstvom delavskega razreda ter o odvisnosti te revolucije od dogodkov v osrednji Evropi. S podobno tematiko se ukvarja dr. Milica Kacin-Wohinc («O stališčih KPI in KPJ do nacionalnega vprašanja v Julijski krajini med obema vojnoma»). Gre za stališča obeh strank do slovenskega in hrvaškega nacionalnega vprašanja Slovenec in Hrvatov, ki so bili tedaj pod Italijo. Pri tem je šlo predvsem za pobude slovenskih komunistov v KPI dokler ni prišlo leta 1934 do tristrankarske izjave, ki je priznala slovenskemu narodu pravico do boja za združeno Slovenijo.

Zgodovinska Slavica Plahuta nadaljuje s svojim prikazom in analizo delovanja partizanskih tehnik na Primorskem. V tej številki Letnika obdeluje «Narodnoosvobodilne tehnike na Vipavskem 1941-1945». Članek je pisan na podrobnosti raziskavi in poznavanju materiala in zato izredno dokumentaren. Prikazuje nekatere tehnike iz let 1941-1942, najobsežnejše pa tehnika Javorin (G-36).

Vas NOB sega še prispevek, ki je bil prav tako prebran v okviru Goriških srečanj 1979, in sicer Borisa Mikarja «Propaganda nasproti narodnoosvobodilnega gibanja na Primorskem», ki prikazuje tako uspešne kakor neuspešne domobranske in podobno propagandno delovanje, predvsem v času po kapitulaciji Italije.

Tomaž Pavšič nadaljuje s svojim popisom «Spomeniki in spominske plošče osebam in občinam Ajdovščine, Idrije, Nove Gorice, Sežane in Tolmina». Opisi obsegajo tokrat imena od K do R, med katere je zajeta vrsta pomembnih osebnosti, tako: B. Kalin, E. Kardaš, B. Kidrič, razni Kocijanci in Kocijanci, M. Kogol, Srečko Kosovel, F. Kravanja, J. Kugy, S. Kumar, F. Lampe, K. Lavrič, D. Marušič, F. Mesenel, Franc Močnik, Pirnata, M. A. Plenič, več Podgornikov, I. Pregelj, J. Premrl, S. Premrl, E. Rusjan in S. Rutar, ter vrsta drugih.

Nadaljevanje je tudi prispevek Slavice Kovac-Makar «Bibliografija Vinka Vodopivca». V lanskem Letniku je bil njen podoben Vodopivčev življenjski, zdaj pa imamo prvi podrobnejši in natančneje popisano njegovo izredno plodovito glasbeno delo. Bibliografija šteje nad 1200 glasbenih enot, Avtorica pa pojasnjuje, da kakih 300 enot zagotovo leži pri privatnikih in so doslej nedostopne raziskovalcu. Iz omenjenih številk (več kot 1500 glasbenih enot) se nam razodeva, da res nadvse nenavadno plodovita Vodopivčeva glasbena ustvarjalnost.

Sledi v izvirniku objavljen prispevek goriškega knjižničarja F. Posa «Nuovo catalogo degli incunabili posseduti dalle biblioteche di Gorizia». Delo se naslanja na predhodno objavo dr. Guida Manzinija, vendar popravila nekatere stare podatke in prinaša nekaj novih. Zanimivo je tudi za splošno slovensko območje, ker so te inkunabule, kar tiste v Sloveniji del etnoteka kulturnega prostora in zato enako pomembne tudi za Slovence.

V rubriki Zapiski se tokrat vrstijo štiri prispevke: Lj. A. Lisaca «Dijaki zagrebških šol s področja Primorske v razdobju 1776/77 - 1917/18», Toneta Zornica «Goriška poročila o dogajanju na jugoslovanski italijanski demarkacijski črti leta 1921», Pavla Medvedšica «Pustne maske v Gorenjem polju nad Kan-

loma in poročila Marka Vuka «Posvetovanje o krajevnih zbornikih (leta 1979)».

Sledi vrsta ocen italijanskih, furlanskih in hrvaških revij in pet nekrologov, v katerih se Branko Marušič spominja nekaterih kulturnih in družbenopolitičnih delavcev, ki so bili tesneje povezani z delovanjem Goriškega muzeja, tako: Ludvika Žoržuta, Jožeta Struklja, Bogomila Vizitina, Jožeta Primožiča, medtem ko se Marije Rutarjeve spominja Nasko Kriznar, ki objavlja tudi podrobno bibliografijo njenih tiskanih objav.

O Letniku je na splošno treba reči, da je na višini prejšnjih, da predstavlja zanimivo branje, da v nekaterih svojih prispevkih, kot je leđino in da se s svojimi povzetki in sinopsi v tujih jezikih ter tudi objav izvirnih tujezikovnih prispevkov ter mednarodno klasifikacijo člankov uvršča med najboljše podobne zbornike v Sloveniji in na ta način dostojno predstavlja Goriško v njenem najširšem pomenu. A. Z. ar

Spet zaživi nekdanja šolska stavba

V Ulici Croce v Gorici stoji že več kot osemdeset let stavba z naslovom «Šolski dom», ki jo je zgradilo slovensko društvo šolskih domov koncu prvega svetovnega vojne. V sedaj prenovljeni stavbi zaživi nov utrip. V priložni predavalnici, tu ima še svoj sedež slovenska folklorna skupina

ni prekinitev za časa fašizma, so bile v tej stavbi do pred nekaj leti nastajale razne slovenske šolske ustanove. V njej so se torej šole cele generacije slovenskih ljudi v Gorici. V sedaj prenovljeni stavbi zaživi nov utrip. V priložni predavalnici, tu ima še svoj sedež slovenska folklorna skupina

«Travnik», ki pridno vadi za bodoče nastope, v prvem nadstropju bodo kmalu imeli sedež Zveza slovenskih kulturnih društev, knjižnica Damira Fejla in Slovenski fotoklub «Skupina 75»; v drugem nadstropju pa je deluje šola Glasbene matice. Do uradne otvoritve stavbe pride v najkrajšem času.

PETINSEDEMESET LET TONETA ČERNAČA

Oborožene trojke tigrovcev so po Primorski delile ilegalno in protifašistično literaturo

Ilegalno življenje na Primorskem in v Ljubljani - Večkratna skrivna potovanja v Pariz
Tigrovci so prinašali na Primorsko tudi literaturo italijanskih antifašističnih gibanj

Med redkimi živimi tigrovci, živa priča tigrovske oborožene borbe za osvoboditev Primorske, Tone Černač iz Matenje vasi je letos praznoval 75. rojstni dan. S to priložnostjo vsaj bežno obudimo nekaj spominov o njegovem življenju polnem nevarnih zapletljivosti. Oče Janez, zavezen Slovenec, se je iz male hišice v Matenji vasi, kjer je bil Tone rojen 8. 2. 1905, preselil v graščino v Prestranek, kjer je kot delovodja pri vzreji črede cesarskih lipicancev na veleposestvu Prestranek, Bilje, počel dobil brezplačno stanovanje, drva, vrt, njive in 2 kravi, ki so jih krmili delavci. Pod graščino v jahalni šoli se je Tone kot deček izuril v odličnega kledca, na zasneženih planjavah v spretnega smučarja, v Pivki in ribniku v dobrega plavalca. Za odhajajočim vojakom s Prestranka na soško fronto je Tone pobiral in koplil strelivo v skrivališčih po gozdu. Streljal je po gmanjah, z najvišje veže bil verveco in postal ostrostrelec. Podveži in ponovi zlasti v svetlih nočeh, je po širnih gozdovih zasledoval divjad in spoznal, zvijače raznih živali v samo obrambo. «Ko vse to spoznaš, več, kako se moraš ravnati, če te človek zasleduje», je zapisal Tone. Spoznal je do podrobnosti vse področje med Vremščino in državno mejo na Kozjaku in Javoriku. To je bila Černačeva vsaj šola izrednih spretnosti.

Odslavljan je kovaški polkic, ki mu ga je nametil oče, in napravil 6 mesečni gozdarski tečaj. Ves se je razvil v svojem ambientu - prostoru gozdovih, ko ga je upravnik

Jože Gortan, stric Vladimira Gortana, zaposil na veleposestvu in vzel s seboj na lov. Da mu ne bi bilo treba obleči erme srajce, je odklonil šolanje na gozdarski šoli v Aquili. Dom in šola sta mu vcepila močno ljubezen do slovenskega jezika. Mrzil je nadutost fašistov, ki so zatirali Slovence in se navduševali za napade na fašiste, ki so bili pogosti na Pivki. Ko je odslužil vojaški rok 27. 6. 1927, ni bilo več dobrega Gortana, a namesto slovenskih šol in društev «Dopolnilni» fašistični teror se je stopnjeval. Zaman je iskal zaposlitev, vsa delovna mesta so zasedli fašisti, ki so Toneta sprejemali le kot dnevnikarja za delo z mulami, ki so zamenjale konje na posestvu. Fašistično nasilje nad Slovenci je Toneta gnalo v podajno protifašistično dejavnost, ki se je naglo širila po vsej Primorski in Istri. Zvečer na pustni torek leta 1928 so bili fašisti napadeni med pustovanjem v kasarni v Selcah pri Pivki in bilo je več ranjenih. Arretirali so nekaj domačinov: 23 letni Tone je odšel čez Javornico v Jugoslavijo.

V Ljubljani pri ORJEM (org. jug. emigrantov) je med mnogimi prijemstvenimi ubežniki spoznal Ivana Regenta, Borisa Zilherca, visokoleske Danila Zelena iz Senožeč, Mirka Obesnela, mehanika iz Divace in druge, pozneje Bertilja Reja, Toneta Majnika, Franca Fortunata iz Volč itd. Zaradi poznanja mejnih prehodov in javnostnih gozdov so mu poverili prenašanje literature čez mejo in Černač je z veseljem vsak teden nesel na Pivko nahrbi-

Tone Černač iz Matenje vasi

Just Godnič iz Komna

Danilo Zelen iz Senožeč

nik literature, ki jo je prejel pri Jugoslovanski matici do njenega razpusta leta 1930. Literaturo, ki jo je ponosil oddati Janezu Penku v Kocah ali Janezu Vadalnu v Zelah ali v drugi vasi, je naslednje noč dospela v Trst in na Kras. Tone je v 8 letih šestkrat prekrizal Pivko, Kras, Brkinje, tržaški breg, Vipavsko, Tolminsko itd., posebej v družbi z Danilom Zelenom. Večkrat je z njima prišel čez mejo Josip Kukec iz Postojne, ki je bil starejši in silno drzen. Najraje je sam obrabčeval s fašisti in ovadil po Primorski. Na povratku iz Trsta je padel v zasedi 2. 9. 1930 sta, Skočjanskem gozdu. Leta 1930 v Franc Fortuna iz Volč pridružil Kamenščaku iz Ročinja, Fortunat je 5 let križaril z oboroženo trojko in tudi sam od Boyca do predmestja Trsta. Leta 1931 je s pobegom Justa Godniča iz Komna nastala s Černačem in Zelenom granitna trojka treh Krasevcev. Zadnji štirje s Stefanom Erjavcem iz šentivške planote, ki so ga Italijani ustrelili v Ljubljani v jeseni 1941, so tvorili jedro tigrovskih gerilcev, a pozneje leta 1935 s Ferdinandom Kravanjem iz Čezsoče, ki je padel 10. 10. 1943 v Pavljemem.

Ze od začetka je Černač s slovensko literaturo nosil italijanske liste antifasistov v Parizu. Od teh so po Primorskem najraje brali «Giustizia e Libertà», ker je podžigal k uporabi in sabotažam. Italijanske liste iz Pariza so raznovali tigrovci v Ljubljani. Ko je Bertil Reja pri prihodu v Ljubljano pisal tekste za «Svobodo in druge liste, so imele oborožene trojke za nošnje čez mejo dovolj tege tiska, da so ga v vsaki vasi oddali po nekaj izvodov. Poleg tiska je vsak nosil hrano za nekaj dni, puško, dve pištoli, bombe, šotorsko krilo itd. Černač in Zelen sta imela tri kotičke v raznih krajih, kjer je bil izvir, da sta skrbela polemo. Zastavala sta se tudi po cel mesec dila, podveži pečevala v hosti ali v zadnjih šestdesetih letih ne zgodijo nič pomembnega: lepaki so obstavili meščane in turiste na razstavo ob 300-letnici smrti Marije Terezie ali na razstavo o čunu Franca Jožefa, skoraj v pozabo pa je šla razstava ob petindvajseti obletnici podpisa avstrijske pogodbe.

Čepav ni bilo v tujini vedno vse lahko in sem morala vsak delavnik kakih 5 ur pomagati pri vođenju gospodinjstva, sem zelo zadovoljna s svojimi letošnjimi spočitnicami. Skoraj brez napora sem se naučila več nemščine kot v petih letih študija in hkrati vsaj delno spoznala navade in miselnost Avstrijcev, česar bi se s tako dobro organiziranim turističnim potovanjem nikdar ne mogla spoznati.

nat iz občinskega skladišča v Hrušjevo odnesli 30 fašističnih uniform. Te so jim služile pri pohodih. Černač in Zelen sta hnila orožje in se preoblačila pri učiteljih And. Kenicu v Uncu in Fr. Marcinu v Starem trgu in tudi drugod. Med po vsej Primorski naštetimi sodelavci oboroženih trojk omenim le nekatere: Josip Vadalnj, vodja TIGR na Pivki, Ivo Marinič-Zagorje, J. Penko - Koče, J. Vadaln in Er. Sluga - Zeje, brata Dolenc - Črnelice, Jak. Sajevce - Hruševje, Fr. Zetko - Volče pri Kosi, V. Boz - Volče pri Urbančiči, B. Bistrica, Fr. Zafred - St. Sušica, T. Mohorčič - Podraga, I. Može - Vipava, Simon Kos - Rut, tigrovci v Čezsoči, Miha Fortunat in Marija Majnik - Volče pri Tolminu itd. Poleti 1934 so Černač, Zelen, Godnič in Mirko Kavčič 8 dni bivali v voj. kaverni pri Lipi na Krasu, ponosni pa predavali na sestankih svojim prištevam. Oskrbnoval jih je Kavčičev brat Polde iz Lipe. S Černačev trojko so mnogi pobegli tigrovci nosili literaturo in jih nekaj omenim: Pavel Mažgon iz Grčarovca, Ludvik Ogrizec in Tone Zakelj iz Hruševja, Jože Dolenc iz Čermelice, Stefan Tominc iz Koč, Stanko Petaros iz Boršta, Fr. Zadnik - Sv. Ivan pri Trstu, Bertil Reja iz Tolmina, Jakob Rutar iz Čadrga itd. Leta 1934 poleti je Černač vodil 25 tigrovcev čez Javornik, ki so prišli orožje na pivsko stran. Kolono je ščitil Just Godnič. Prevzela sta ga Vadaln in Sluga iz Zej.

Černač je živel v Ljubljani v ilegalni. Ker ga je iskala policija, je občasno bival pri Zelenu in Bernardu Ambrozu v Ljubljani, pri Jožetu Jerjahu v Kranju, pri Srečku Sorliju v Jesenicah, pri Juliju Torkarju v Lescah, pri T. Majniku v Žvirčah, pri Maku Reju v Sv. Ana nad Trzinom, največ pri sovaščanu Venceslavu Znidaršcu v Šnihu pri Mozirju. Ta gr. je predstavljal za svojega nečaka. Nacelnik orožnikov je dejal Znidaršču «Vas nečak je po opisu enak iskaneemu Černaču Antonu!» Zahtevala ga je italijanska policija. Černač je po navodilih A. Reja bežal v Pariz. Tu se srečeval s pobeglimi Tržani, Delakom, T. Ukmarjem, zlasti z I. Regentom, ki ga je hotel poslati v Moskvo na politično šolo. Na poziv Zelena se je po zvezah italijanskih antifasistov vrnil. Ob prihodu v Celje je zvedel iz Jutra o usmrtni prijatelju na Bavovici. Odšel je na Primorsko z Zelenom in Ogrizkom, ki ju je čakal doma v Hrušjevo, ko sta odavala obhodila Pivko, Kras in del Vipavske doline. Na povratku čez Nanos sta v Hrušjevo vžela Ogrizka in v Prestranku so ponosno zažgali

80 let Mariči Kledejeve igralka Dramatičnega društva

Ko smo pred skoraj tremi leti zbirali in preverjali gradivo za zapis o delovanju Dramatičnega društva v Gorici po prvi svetovni vojni, smo se pogovarjali tudi s starejšo, prijazno in zelo zgovorno gospo Mariči Kledejevo, ki je v tistih težkih, a vendar lepih časih, odigrala vrsto naslovnih vlog in menda zadnjič nastopila na odskih deskah v Biljani, v Goriških Brdih, jeseni leta 1939. Takrat so pod vodstvom pokojnega Justa Košute igrali Bevkovo Materin greh.

Nekdanja prvakinja slovenskega gledališča v Gorici, ki je imelo sedež v Trgovskem domu, dokler si ga niso fašisti prisvojili, (zadnja predstava v tej dvorani je bila 29. maja 1927 ob 20.30), je pred kratkim slavila visok življenjski jubilej, 80-letnico. Na pomembno obletnico so nas opozorili nekateri prijatelji in sorodniki in imeli smo za posebnost, da zabeležimo ob tej priložnosti, čeprav nekoliko z zamudno, nekaj podatkov iz dolge in bogate življenjske poti slavljence.

Mariči Kledejeva se je rodila v Gorici, 28. septembra 1900 v družini, kjer je bilo deset otrok, sedem sester in trije bratje.

Stanovali so v hiši v Gabrijelovi ulici, v zadnji hiši na italijanski strani meje. Od desetih otrok se živijo sestre Jožica, Rozina, Malči in Ivanka ter seveda naša slavljenska. V Palmanovi pa živi brat

Jože, ki mu krajani pravijo Pepi Sclav.

V gledališče je bila (in je še zmeraj) Mariči naravnost zaljubljena. Nič ni bilo pretežko po končanem delu v trgovini, še nekaj ur vaj v Trgovskem domu, ali pa nastop pred navdušenim občinstvom. Takrat je vsa dejavnost slovela na amaterski, vendar so tudi preprosti in neizolirani igralci znali dobiti zavirljivo umetniško in izpovedno raven. Marsikdaj zlasti po letu 1925, ko so se začeli fašistični izgledi in napadi na delovanje Dramatičnega društva, so morali igralci sami poskrbeti tudi za kulise in kostume.

Kledejeva se je z možem na začetku tridesetih let preselila v Argentino, kjer je tudi aktivno sodelovala pri tamkajšnjem slovenskem amaterskem gledališču. V tuji deželi, onkraj velike luze, pa nista dolgo vzdržala. Domotičje ju je zabilo spet nazaj. Naselila sta se v Splitu, po upokojitvi pa sta si dom postavila v Novi Gorici.

Slavljenki, voščimo še obilo zdravij, srečnih in zadovoljnih let. V. K.

Mapa grafičnih listov v galeriji «La Bottega»

V galeriji «La Bottega» je te dni razstavljen mapa, ki obsega osem grafičnih listov najvidnejših grafičkov naše dežele. Predstavljeni so Anzili, Ceschia, Mascherini, Monai, Pittino, Pizzinato, Spacal in Zigai. Priljučna mapa je sedma v zaporedju doslej izdanih. Celotna zbirka naj bi obsegala 200 jedkanic s «pogledi» (visioni) iz vseh italijanskih pokrajin. Zbirka izhaja iz izdaji Mednarodnega centra za grafiko v Benetkah.

Prvi pomislek, ki ga ima obiskovalec ob ogledu razstavljenih del, je kako naj si tolmači naslov zbirke same: italijanski izraz «la mia terra» bi odgovarjal našemu «moja domača zemlja» in si na prvi pogled pričakoval le krajinske motive. Dejansko pa sta Anzili s «pticarjem» in Mascherini s «plesalko» posegla v to pokrajino tudi s človeško figuro, če bi potemtakem tolmačili zgornji naslov v smislu pokrajine in človeka ustrašene v njej, bi nas vselej kakor bolj prizadel Anzilov motiv kakor pa Mascherinjev. Tudi motiva Ceschie in Zigaina ne kažejo biti na prvi pogled najbolj izrazita pod zgornjim naslovom, dejansko pa sta oba globoko zgovorna: Ceschie izvir pokrajine se presnavlja v vzdižne cest in avtocest, Zigaina, tudi v kompozicijskem razvoju pokrajina izstopa kot prived od gubine, burje upognjenega prostora, Spacal in Monai sta ostala zbirka vrstni tematiki. Pittino in Pizzinato pa se zadržujeta pri mestnih vedutah, Spacal je tu izjema tudi v tem, da je med črno-beli grafičnimi edini deležen rahlega barvnega posega v svojem motivu kraških skladov, kar daje mapi pestrejši ton.

V uvodni besedi k mapi je Gabrijela Bruschic zelo ljubeznivo in priskrbeno označila poteze naše pokrajine od skope Karnije do rodovitne furlanske nižine in sončne gradski lagune, pa mimo kamnitega Krasa tja do pisane Istre. Na ta način je ne da bi z besedico omenila, zakaj pravzaprav gre, najbolj zgovorno napovedala likovno vsebino posameznih umetnikov. Edino je in izvrševala pomembno funkcijo: jeseni 1945 je bil na vodilnih mestih raznih uprav in družbenopolitičnih organizacij. Kot strokovnjak jova je bil član repub. odbora lovske svetne in imenovan v Slovenski svet pri IS-SRS za lov. Poleg mnogih je prejel vsa lovska in kinološka odlikovanja Slovenije. (m.r.)

LETOŠNJE POLETJE GORIŠKE ŠTUDENTKE

Na nekajtedenskem tečaju nemščine in istočasnem pomožnem delu pri družini

Mladi si vedno želimo potovati in spoznavati nove kraje in ljudi. Če pa se lahko dolo zabavi še študij, postane celotna zadeva koristnejša in za starše sprejemljivejša. Tako se veliko mladih med poletnimi počitnicami odpravi na polimilionske tečaje v razne College, kjer preživijo mesec dni v prijetni družbi sovrstnikov iz vseh krajev sveta, jezikovno pa pridobijo prav malo, saj le pri lekcijskih poslušajo pravilno izgovarjavo, medtem ko pri medsebojnih pogovorih vsak ohranja svoje napake. Marsikdo se odpravi v tujino kar z nahrbtnikom in palcem v zruku, da bi potrošil cim manj denarja, hkrati pa prišel v direktn stik s prebivalstvom in spoznal njegove navade in jezik. Ta možnost pa ni dana vsem: starši hočejo biti brez skrbi, zato večkrat ne dovolijo mlajšim in deklarirano, da bi se ker tako podali v svet. Tedaj je treba iskati novih izhodov. Najbolj primerno je poiskati stik tako zaposlitev, ki nudi neposreden stik z ljudmi in hkrati prišil človeka, da stalno govori in posluša le tuj jezik. Z nekoliko sreče se tako službo lahko dobi, ali po kakem poznavanju v tujini, ali pa po raznih turističnih agencijah, ki se ukvarjajo predvsem s iskanjem delovnih mest za študente.

Za svoje študentsko bivanje na Dunaju se moram zahvaliti ravno neki znanici, ki mi je priiskala mesto gospodinjske pomočnice pri družini dr. Simona. S slabim znanjem nemščine in precej poguma sem se v začetku septembra odpe-

ljala na Dunaj. Prvi občutki v novem okolju so bili seveda porazni. Sploh nisem razumela, kaj so mi pripovedovali, pa čeprav so vsi govorili z mano zelo počasi in kolikor se je dalo razložilo. Takoj sem spoznala, da je bilo moje polnoletno učenje nemščine šele podlaga za učenje nemščine. Se huje pa je bilo, ko sem sama morala nekaj povedati. Pri četrti ali peti besedi sem se morala ustaviti in začeti misliti, kako se temu reče po nemško. Večkrat sem preizkusila potrpežljivost vseh članov družine Simon, ki so morali minoto ali dve čakati, da sem v slovarju našla iskano besedo in potem dokončala stavek. Vse vaje in prevodi iz šolskih klopi so le malo služili. Slovnico sem znala, primanjkovala pa so mi vaje v govorjenju, praktična uporaba naučenih snovi.

V prvih treh tednih bivanja na Dunaju sem obiskovala tečaj za tuje na dunajski univerzi. Pouk je potekal v jutranjih urah v šestih stopnjah, od začetniške pa do izpopolnjevalne stopnje za profesorje nemškega jezika. Program je predvideval avsterjanje slovnice in skladnje, branje literarnih tekstov in zapisov, predvsem pa veliko razgovarjanje pod vodstvom profesorice, ki je stalno popravljala naše napake. Temu so bile najrazličnejše: od politike do kulture, od problema ženskega vprašanja pa do problema odpuščanja v velestemnem življenju. Razgovori so bili toliko zanimivi, ker so se v posameznih razredih sočialni ljudje iz raz-

nih krajev sveta, od oddaljenega Tokia do Abidjana ali Teherana. Vsakdo je s svojim posegom razložil, kako neko vprašanje občutijo in skušajo rešiti v njegovi državi, kako ljudje živijo v Parizu ali v Varšavi, v čem se Švedi razlikujejo od Avstrijcev. Tako se pouk ni omejeval le na učenje nemščine, a se je razširil na spoznavanje novih ljudi - prijateljev.

Mesto samo me je v začetku prav presenetilo s svojo lepoto in popolno urejenostjo. Takoj sem začela z ogledom najvažnejših zanimivosti cesarske prestolnice, Schönbrunn, Hofburg, Stefanova stolnica in vsa razkošna baročna poslopja so spominjala na zlato dobo Dunaja. Kmalu pa se je vtil vtil, da živi mesto le v spominu na nekdanjo habsburško monarhijo, kot da bi se v zadnjih šestdesetih letih ne zgodilo nič pomembnega: lepaki so obstavili meščane in turiste na razstavo ob 300-letnici smrti Marije Terezie ali na razstavo o čunu Franca Jožefa, skoraj v pozabo pa je šla razstava ob petindvajseti obletnici podpisa avstrijske pogodbe.

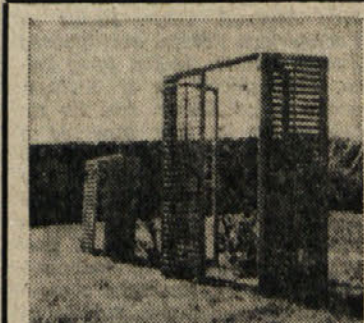
Čepav ni bilo v tujini vedno vse lahko in sem morala vsak delavnik kakih 5 ur pomagati pri vođenju gospodinjstva, sem zelo zadovoljna s svojimi letošnjimi spočitnicami. Skoraj brez napora sem se naučila več nemščine kot v petih letih študija in hkrati vsaj delno spoznala navade in miselnost Avstrijcev, česar bi se s tako dobro organiziranim turističnim potovanjem nikdar ne mogla spoznati. n.m.

GORICA, Korzo Italija 76

tel. 81-032

TEKNOMEČ

PISALNI STROJI — STROJI
ZA FOTOKOPIRANJE — OFFSET
POHISTVO ZA URADE
PISARNISKO POHISTVO
SERVIS IN TEHNIČNA POMOČ

Lesena okna
in balkons

V IZDAJI ZALOŽBE «BOREC»

Janeza Vipotnika knjiga «Ledina»: zbirka novel s partizansko temo

Opisovanje dogodkov, katerih protagonisti so preprosti fantje
Knjiga bo dragoceno sporočilo za aktivne borce in za mladino

Najnovejša književna delo Janeza Vipotnika, znanega družbeno političnega delavca, zbirka novel pod naslovom «Ledina» predstavlja vsakomur zanimivo branje pa tudi pomemben literarni dosežek našega avtorja.

V knjigi je Vipotnik zbral deset svojih literarnih prispevkov, v glavnem novel. Pri tem velja opozoriti, da je v pisateljski tematiki svojega pisanja dosledno uporabljal klasično zgodbo novele, to je daljšo, opisno dispozicijo, sam dramatični dogodek, nekje vrh pa je uporabil ob koncu novele z nenadnim in pomenovitim presenečljivim razpletom kot ključno poanto. In priznati je treba, da uporaba te klasične novelistične sheme ob sodobnem, tako imenovanem «modernejšem» pisanju, kljub vsemu nenavadno sveže in preprosto, kar pomeni, da novela v svoji klasični obliki še zdaj nima izgubila niti svoje zlahtnosti niti svoje aktualnosti v teku dolgih stoletij svojega obstoja.

To je bilo potrebno zapisati za zagledelj, ker Vipotnik jasno dokazuje s svojim pisanjem, da terja partizanska snov primerno in ustrezno literarno obliko, v našem primeru tudi klasično novelistično formo. Vipotnik je seveda tejo noličniti formi našel v glavnem vedno tudi ustrezno vsebino in tako srečno združil tisto, čemur pravimo oblika in vsebina zlitja v en sam kos, to pa je preprosto povedano literatura.

Podrobnejši razbor posameznih novel nam jasno pokaže tako raznolikost kot enkratnost posameznih dogodkov in ljudi v njih. Tako je v noveli «Družina prikazana kmečka tragedija, ko starša doživlja smrt sina - partizana pred domačim pragom, a ga motra zaradi izdajalcev javno zahtajati. Druga novela «Batalion» pripoveduje o dramatičnih okoliščinah potovanja člana vrhovnega partizanskega poveljstva na teren, ko mu zaradi varnosti in samozagube na terenu ne zaupajo, ker ga pač ne poznajo. Vendar se vsa zgodba srečno konča. Tretji prispevek v knjigi nosi naslov «Granata» in je domiselni, bolj literarni utrinek o italijanski granati, ki pade med partizane, ne da bi eksplodirala, ker jo je pač italijanski topničar namenoma sabotal. Novela «Sinek» je pretrajna, baladna zgodba o mladi partizanki - materi, ki ji sines takoj po osvoboditvi umre v ljubljanski bolnišnici, pa ga hoče mrtvega kar v preprosti torbi odnesti in pokopati doma, a ji to torbo na železniški postaji ukradejo.

Tudi zgodba o ranjenicu pod naslovom «Ranjenec» je po svoje nenavadna - voz, na katerem peljejo smrtno ranjenega partizana v partizansko bolnišnico, obični med potjo, ne morejo ga spraviti naprej, ker jim primanjkuje samo par rok več, pa ranjenec sam poprime, da voz izleče, vendar se zgodba o tem potovanju tragično konča - ranjenec umre v zdravniških rokah. Izgubljeno poglavje iz «Rodne letine» je zgodba o partizanu, ki ima ženo

SVET ZA SOCIALNO POMOČ
PRI TRŽAŠKEM SODIŠČU
PODPORA ZA ŽRTVE
KAZNIVIH DEJANJ
RAZPIS NATEČAJA

Svet za socialno pomoč pri tržaškem sodišču, ki je bil ustanovljen na podlagi člena 74 zakona št. 364 z dne 26. julija 1979, razpisuje natečaj za četrte enomilijonski podpora, namenjen osebam, ki so bile žrtve kaznivih dejanj in ki biva v okoliščini tržaškega sodišča, torej v tržaški, ljubljanski, žilinski, zgoniški, repenabirski ali devinsko - nabrežinski občini.

Kaznivo dejanje mora biti potrjeno z dokončno kazensko razsodbo in je moralo povzročiti posredno ali neposredno premoženjsko škodo, ki ni bila popolnoma poravnana in zaradi katere si prizadeva oseba ne more zagotoviti ne prejšnjega življenjskega stanja, ne drugega načina življenja.

Prošnjo na navadnem papirju morajo zainteresirani nasloviti na Svet za socialno pomoč na to vložiti, ali jo poslati po pošti na občinske urade (in tudi na občinsko izpostavo) ali ne sedež občinske podpornice ustanove.

Prošnjo naj vsebuje opis okoliščin kaznivih dejanj (po možnosti z navedbo glavnih elementov kazenske razsode) in posledice, ki jih je utrpel prošilec; obenem mora zainteresirani tudi davčno prijavo za leto 1979 in dokumente, ki potrjujejo, da je v prošnji izjavil.

Prošnjo je treba vložiti v zgoraj omenjeni uradi najkasneje do 12. ure dne 30. januarja 1981.

Vsakdo, ki je zabil za podpora, bo odgovor Sveta za socialno pomoč prejel po pošti; dobitnikom podpore bodo v pisni sporočili tudi način njene vnovenja.

Podrobnejše informacije lahko zainteresirani dobijo v zgoraj navedenih uradih vsak dan med delovnim urnikom.

Predsednik
Sveta za socialno pomoč
dr. Leonardo Grassi

nekje na Primorskem in kmetici, ki ima moža v internaciji, pa oba vzplameta v čuti strasti, vendar partizani od zagnane strasti odvrne misel na ženo in otroke. Kljub akciji narave zmaga v borcu visoka etika in moralna odgovornost.

Novela «Mitriležec» je v nekem smislu skoraj shakespearevska. To sta namreč partizanska romana in Julija, mitriležec in bolničarka, oba vneti v enkratno, edinstveno ljubezen, ki jo najprej prekine mitrileževa smrt, potem pa še smrt bolničarke, ki jo zadene letalska bomba, medtem ko spremlja truplo svojega draga na pokopališče v bližini mitrileževe domačije.

Novela «Ledina», po kateri nosi zbirka tudi naslov, je skop, a dovoli preprosto prikaz razredne diferenciacije v vasi Ledina med vojno. To je vasi, ki leži bogu za hrbtom, majhna vas s številnimi revnimi kmeti in enim samim bogatim kmetom. Tako stoji na eni strani mali kmetje, ki jih poosebja kmet Breznik, na drugi pa njegov bogati kmet-sosed Košenina. In v to vas z osemnajstimi hišinami številihni vdre vojna. Brezniki se priključijo narodno osvobodilnemu gibanju, Košenina pa belogardistom. Košenina izda Breznika, ki ga Italijani zato strele. Košenino pa doleti partizanska kazen.

Tolsti vrh je delno humanistična, delno pa krvavo resnična zgodba o preveč vojaških in ambicioznih višjih partizanskih komandantih in zdravi pameti nižjega poveljujočega kadra, ki zna z zvestostjo in dobrih poznavanjem položaja brez žrtve razrešiti tudi najtežje vojaške probleme, tako osvobodijo Tolstega

vrha, ki naj bi ga partizani osvojili po klasičnem načinu vojskovanja, kar pa je bilo v dani situaciji nemiselnost.

Deveti prispevek pod naslovom «Zganci» je pripoved o lakoti partizanov, njihovih sanjah o jedu, pa o igrah, ki jih morajo junaki zgodbe zaradi nenadnega napada pojesti kar na položajih. In končno je tu zadnja, godba knjige pod naslovom «Plavi», ki je v bistvu zanimiv in odkrit disput o tem, kako je usoda nekdanje predvojnne sošolce iz gimnazije pripeljala v različne vrste - tako v partizanske, kot nasprotnikove, konkretno v vrste plovogradstov. Povojni razgovor med nekdanjim partizanom in sošolcem, ki je bil sicer samo štirinajst dni boljšar pri partizanih, a se ta preteklost vsemu vleče za njim tudi v današnji čas, daje Vipotniku možnost, da nam objektivno orisuje usodo in stiske intelektualcev v minuli vojni.

Vse novele, objavljene v tej zbirki, govore zgošče in marsikaj pretresljivo in prepričljivo o tovarštvu in sovrštvu, v vztrajnosti in trenutkih omaganja, o hrabrosti, paniki, in tudi strahopetnosti, pa tudi o ljubezni in smrti, o presenečenju in o značajih, ki jih ne zmede niti za hrbta zaseda. V tej knjigi ni veliko bojev, veliko značajev, črno-belih figur - povsod so pričujoči naši vsakdanji ljudje, v večini primerov kmetje, čeprav nastopajo tudi intelektualci. In ti naši ljudje se znajdejo v izjemnih situacijah, ko so sposobni prav sredi najhujših preizkušenj pokazati in uveljaviti najvišja etična načela in vso moralno odgovornost. Odhod pa je tudi avtor-

REKA - Zadnja, 56. številka italijanske literarne revije «la battana», ki izhaja na Reki, nadaljuje s poglobljanjem kulturnih vezi med Italijo in Jugoslavijo na splošno, še posebej pa med omejenimi področji. V številki, ki je izšla pred nekaj dnevi, se veliko pozornost posveča sodobni furlanski poeziji.

V tej številki pisatelj in pesnik Luciano Morandini iz Vidma predstavlja «Malo antologijo sodobne furlanske poezije», kot je naslovil zbirko del, v kateri so strnjene stvaritve nekaterih pesnikov, kot so Elio Bartolini, Domenico Cadoretti, Novella Giacomini, Antonio Colucci, Amedeo Giacomini, Umberto Valentini in Leonardo Zanic, ki so doma iz Codroipa, Vidma, Spilimberga, Ospedaletta, Varna, Reten in Maranzana.

Morandini plastično in hkrati sintetično prikaže posebnosti teh pisateljev in pesnikov in pri tem, med drugimi, poudarja, da je izbral trenutno najbolj pomembne furlanske pesnike. Tako na primer Bartolinija, ki se je pred kratkim spreobrnil k furlanskemu jeziku, Cadoretti, ki do skrajnosti upošteva poezijo kot dialog in komunikativnost, ki je hkrati raziskovanje izraznosti. Novelli Cantarutti, ki je po Morandinijevemu mnenju «pascolijanska duša», Antonio Colucci, ki ponovno postavlja problem ne je jezika, pač pa tudi izraznega načina in tradicije v okviru furlanskega narečja, vtem ko Amedeo Giacomini skuša ponovno oživiti nekatere furlanske neorealistične motive. Tu pa sta še Umberto Valentini, ki v svojstem narečju izraža svojo samoto, Leonardo Zanic pa izredno živo predstavlja nekaj še povsem neznanih motivov.

Pobuda revije «la battana», da prikaže dejavnost in stvaritve pesnikov in pisateljev obmejnih področij zasluzi vsakomur vso pohvalo, ker s tem prispeva k utrjevanju vloge mesta med obema sosednjima »težaloma».

Drugi pomemben prispevek, ki ga objavlja zadnja številka revije, je delo hrvaškega kritika Nedeljke Fabria z naslovom «Il Teatro drammatico italiano nel periodo del Modernismo croato (1900 - 1914)». Fabio nam v tem svojem eseju posreduje podrobno pregledno literarno - gledališki odnos in stikov med Italijani in Hrvatmi v prvem poluradnem desetletju našega stoletja in sicer v dobi hrvaškega modernizma in pri tem navaja odlične vloje, ki jih je italijansko gledališče imelo v razvoju hrvaškega. Gre za poglobljen zgodovinski pregled človeka, ki dobro pozna dejavnost reškega gledališča v času od začetka našega stoletja pa do izbruh prve svetovne vojne.

Za poznaveca in ljubitelja poezije bodo vsakomur zanimivi in pomembni predlogi, ki jih je dal Giancarlo Quiriconi, ki predstavlja Vittoria Serenita in prispevek umetniškega kritika Antuna Solana, ki prikazuje delo enega največjih sodobnih hrvaških pesnikov,

jeva pripoved polna opisov njihovih globokih čustvenih vezi, ki so povezale borce med seboj pa tudi prepričljivega, nevsiljivega pripovedovanja o njihovih moralnih kvalitetah, s katerimi so znali in tudi lahko prav zato premagovali mrz, moč, lakoto, bolečino in seveda vse napade sovražnikov.

Panorama Vipotnikovih likov je v njegovi zbirki novel predstavljena življenjsko, popolnopravno in doživeto, vse je daleč od »gigantov«, črno-bele tehnike, zavoljo česar se nam prikazuje revolucija in naš narodnosvobodilni boj v nenavadno humani, človeški in etični luči, ko je primarna sila medsebojnega razumevanja, premagovanje in neenakopravnosti. Skozi te ljudi in dogodke je naša prihodnost še takrat začela dobivati svojo vsebino, ki ji danes pravimo socializem, osvoboditev človeka in njegovega dela, skratka tista humanistična vizija sveta in njegove ureditve, katerega temelj so postavljeni s krvo in napori preprosti, vsakdanji junaki Vipotnikovih novel.

V tem pa je tudi dragoceno sporočilo te knjige, ki bo aktivne udeležence narodnosvobodilnega boja spomnilo na nekdanje, velike, težke, a tepe dni, mladina generacijam pa bo nevsiljivo, umetniško in človeško doživeto posredovala psamezna poglavja in dogodke ter ljudi v njih iz časov, ki postajajo zdaj že zgodovina.

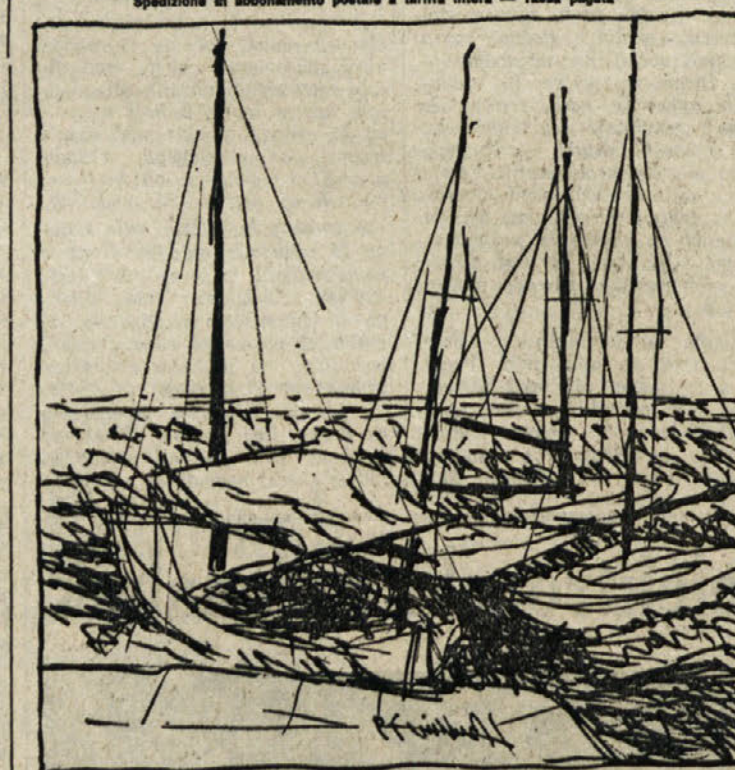
Vipotnikovo knjigo «Ledina» je izdala založba Borec v Ljubljani v opremi Mihe Vipotnika. D. Ž.

OB ZADNJI ŠTEVILKI REŠKE PUBLIKACIJE «LA BATTANA»

Vsestransko dobra revija ki povezuje dvoje kultur

la battana

rivista trimestrale di cultura
numero 52
Speciale in abbonamento postale a tariffa intera - Tassa pagata

Slavka Mihalica, katerega nekaj del je v italijansko prevedel Eros Segui.

Na koncu moramo omeniti tudi zbirko poezij najbolj podnega pesnika italijanske nacionalne skupnosti v Jugoslaviji Giacoma Scotija, ki je prav tako objavljena v zadnji številki revije «la battana» in sicer pod naslovom «Con rabbia e con amore». Tej zbirki je bila na zadnjem natečaju »Estria nobilissima« dodeljena prva nagrada.

V zadnji številki revije, ki jo vodi Eros Segui, Sergio Turcotti in Lucifero Martini, je dan pomemben poudarek tudi mesečniku «Questioni attuali del socialismo», ki izhaja v Beogradu tudi v italijanski. Omenja se analiza, ki jo je politolog Damir Grubiša, član odbora za kulturo SR Hrvatske, napravil o tekstih, ki jih je revija «la battana» objavljala v svoji številki od 49 do 54. V zvezi s tem je rečeno, da revija, ki je v bistvu literarnega značaja, obravnava tudi mnogo širše teme. Grubiša pri tem misli na revijo, ki si je prevzela nalogo služiti kot most, ki združuje dva kulturno različna ambienta, da bi ustvarila čimbolj tesne vezi med jugoslovanskimi in italijanskimi literaturo. Damir Grubiša poudarja tudi, da je med številkami, ki jih je vzel v poštev, in v tekstih, ki jih je analiziral, zasledil imena, ki so znana v širšem italijanskem literarnem svetu kot so na primer Fulvio Tomizza, Carolo Cergoli, Danilo Delic, Giuliano Manacorda

in drugi. Še bolj številni pa si tisti, ki se nanašajo na obsejna področja, predvsem na Trst in deželo Furlanijo - Julijsko krajino. Argumenti, ki jih obravnavajo ti avtorji, pomenijo okrepitev kramernega narečnega slovarja, pri čemer se po-udarjajo tudi skupne izkušnje in medsebojni vplivi dveh kulturnih okolij. Ko Damir Grubiša zaključuje svojo študijo, poudarja, da je bila ena posebnih števil revije «la battana» posvečena enajstemu italijansko-jugoslovanskemu literarnemu srečanju v Opatiji, na katerem so obravnavali v glavnem temo «Obmejno slovnost». Tu avtor navaja uvodno predavanje Cilja Zlobca, ki je poudaril pomembnost literarnih stikov, predvsem med italijansko in slovensko literaturo, hkrati pa je zagovarjal tezo, da literatura sama na sebi ne more odločilno prispevati k medsebojnemu razumevanju, na vsak način pa zagotovo predstavlja prvo stopnico prvi korak na tej poti. Osnovno načelo jugoslovanske politike do narodnih manjšin oziroma do narodnosti pa je, da smatra te manjšine kot del kulturnega življenja vse dežele. V Jugoslaviji se po-veča posebna pozornost specifičnemu razvoju kulture nacionalnih manjšin, kar omogoča - kot je poudaril Zlobec - koristne stike in vezi z matično deželo in to na osnovi popolne enakopravnosti in ne podrejenosti. E. O.

RADIO IZJAVA

Nedelja, 26. oktobra 1980

ITALIJANSKA TV Prvi kanal

9.30 Maša
12.50 Ratko in medved, 2. in zadnji del
13.30 Dnevnik 1 - Vesti
14.00 V teku nedelje
14.20, 15.15, 18.10 Športne vesti
14.35 Disco ring, tedenska oddaja o glasbi in ploščah
15.25 Nigeloze prigode, TV nadaljevanje
16.30 90. minuta
18.15 Registriran polčas nogometne tekme B lige
20.00 DNEVNIK
20.40 Arabella, - TV nadaljevanje
21.55 Športna nedelja
22.55 Pregled programa za naslednji teden
Ob koncu Dnevnik in Vremenske razmere

Drugi kanal

10.00 Simfonični koncert
10.40 Kino klub
11.20 Dokumentarna oddaja
12.00 Dnevnik 2 - Atlas
13.20 Risanke
13.30 Dnevnik 2 - Ob 13. uri
13.30 Poldark, TV nadaljevanje
15.15 Dnevnik 2 - Neposredni športni prenosi
16.30 Pregled programa za naslednji teden
16.45 Komični filmi
17.00 Matt Helm - TV film
17.50 Glasbena oddaja, ki jo vodi Enzo Jannacci
18.40 Dnevnik 2 - Gol flash
19.00 Registriran polčas nogometne tekme A lige
19.50 Dnevnik 2 - Odprti studio
20.00 Dnevnik 2 - Nedelja sprint
20.40 Nekaj o Monici, vodi Monica Vitti
21.50 Dnevnik 2 Dossier
22.45 Dnevnik 2 - Zadnje vesti
23.00 Simfonični koncert

Tretji kanal

14.30 Dnevnik 3 - Neposredni športni prenosi
18.45 Pregled spreda za naslednji teden
19.00 DNEVNIK 3
19.15, 20.30, 22.35 Gianni in Pionto, risanka
19.20 Koncert: Il Banco del Mutuo Soccorso

20.40 Dnevnik 3 - Športne vesti
21.25 Dnevnik 3 - Deželne športne vesti
21.40 Z ljubljeno...
22.20 DNEVNIK 3
22.40 Pred koncertom

JUGOSLOVANSKA TV Ljubljana

10.05 Božje oko, dokumentarni film
10.40 Vrnitev odpisanih, TV nadaljevanje
11.35 TV kazipot
12.00 Kmetijska oddaja
13.00 POROČILA
14.55 Planina Tara, dokumentarna oddaja
15.25 Sadovi ustvarjene volje
15.55 POROČILA
16.00 Rokomet
Kolinska Slovan - Crvena
17.20 Športna poročila
17.35 Službeni položaj - film
Službeni položaj je zelo kritičen film o nekem podjetju, kjer posamezni vodilni uslužbenci pod krinko dobrega gospodarjenja iskrišča svoj službeni položaj za prikrivanje lastnega bogatstva, službenih spekulacij in drugih nepravilnosti v podjetju.
Fadil Hadžić je s svojim filmom že leta 1964 zelo jasno in pogumno pokazal nekatere družbene nepravilnosti. Film je bil zelo dobro sprejet na pulskem festivalu pa tudi kasneje ob rednem predvajanju.

19.10 Risanke
19.20 Zrno do zrna
19.30 Ščuke pa ni, ščuke pa ne.
21.00 Po Faredži - Beli dnevi, dokumentarna oddaja
21.35 V znamenju
22.10 Športni pregled

KOPER

17.35 Film - ponovitev
19.30 Aktualna tema - ponovitev
19.40 Otrski kotiček
20.00 Risanke in 2 minuti
20.15 TV dnevnik - Stičiče
20.30 Izseljenec - film
21.50 Trst kanal - programi tedna
22.00 Živeti pogumno:
Razsoda - TV film
22.50 Glasba brez meja - Alice Cooper

TRST A

8.00, 13.00, 14.00, 19.00 Poročila:
8.30 Kmetijska oddaja; 9.00 Sv. maša iz župne cerkve v Rojano;
9.45 Godalni orkestri; 10.00 Poslušali boste; 10.30 Nedeljski zvon, oddaja o Benečiji; 11.00 Mladinski oder: «Zlata slepota»; 11.30 Nabozna glasba; 12.00 Narodno

Oddaja

«Med dvema ognjema»
Po lanski uspehi preizkušnji bo mesečno od 19. novembra 1980 dalje ob prisotnosti občinstva, v neposrednem prenosu iz Avditorija «A» deželne seže RAI v Trstu, ponovno na spredu mladinska oddaja MED DVEMA OGNJEMA s sodelovanjem vseh višjih srednjih šol iz Gorice in Trsta. Kdor želi prisostvovati tej oddaji, naj pošlje na naslov RAI - Radio-televisione Italiana, Postaja Trst A, Ul. F. Severo 7, Trst, oddaja «Med dvema ognjema», dopisnico z navedbo svojega imena, primka, naslova in ev. telefonske številke. Ker je število sedežev v radijskem avditoriju omejeno, pride v poštev sam prvih 70 dopisnic, ki bodo prišle na Radio Trst A najkasneje do 15. novembra 1980.

stni trenutki Slovencev v Italiji:
12.30 Glasba po željah - 1. del;
13.20 Glasba po željah - 2. del;
14.10 «Mesečnik», variete igralcev Slovenskega stalnega gledališča v Trstu; 15.00 Šport in glasba ter neposredni prenosi z naših prireditvev.

KOPER

(Italijanski program)
7.30, 10.30, 12.30, 13.30, 19.30 Poročila; 7.00 Glasba za dobro jutro; 8.30 Glasba na praznični dan; 9.15 Orkester Gianni Falabrino; 9.30 Lucia - novi dopisniki; 10.00 Z nami je... 10.15 Skupina Sergio Farina; 10.35 Mozaik, glasba in nasveti; 11.00 Dogodki in odmevi; 11.15 Nedeljske pesmi; 11.30 Kim, svet mladim; 12.10 Pogovor s poslušalci; 12.10 Glasba po željah; 12.40 Pike na raki; 14.00 Zgodovina avtomobila; 14.30 Koncert na trgu; 15.00 Škig rok; 15.15 Poje skupina Niggets; 15.30 Free show; 16.00 Naj-

slavka Mihalica, katerega nekaj del je v italijansko prevedel Eros Segui.

na koncu moramo omeniti tudi zbirko poezij najbolj podnega pesnika italijanske nacionalne skupnosti v Jugoslaviji Giacoma Scotija, ki je prav tako objavljena v zadnji številki revije «la battana» in sicer pod naslovom «Con rabbia e con amore». Tej zbirki je bila na zadnjem natečaju »Estria nobilissima« dodeljena prva nagrada.

V zadnji številki revije, ki jo vodi Eros Segui, Sergio Turcotti in Lucifero Martini, je dan pomemben poudarek tudi mesečniku «Questioni attuali del socialismo», ki izhaja v Beogradu tudi v italijanski. Omenja se analiza, ki jo je politolog Damir Grubiša, član odbora za kulturo SR Hrvatske, napravil o tekstih, ki jih je revija «la battana» objavljala v svoji številki od 49 do 54. V zvezi s tem je rečeno, da revija, ki je v bistvu literarnega značaja, obravnava tudi mnogo širše teme. Grubiša pri tem misli na revijo, ki si je prevzela nalogo služiti kot most, ki združuje dva kulturno različna ambienta, da bi ustvarila čimbolj tesne vezi med jugoslovanskimi in italijanskimi literaturo. Damir Grubiša poudarja tudi, da je med številkami, ki jih je vzel v poštev, in v tekstih, ki jih je analiziral, zasledil imena, ki so znana v širšem italijanskem literarnem svetu kot so na primer Fulvio Tomizza, Carolo Cergoli, Danilo Delic, Giuliano Manacorda

in drugi. Še bolj številni pa si tisti, ki se nanašajo na obsejna področja, predvsem na Trst in deželo Furlanijo - Julijsko krajino. Argumenti, ki jih obravnavajo ti avtorji, pomenijo okrepitev kramernega narečnega slovarja, pri čemer se po-udarjajo tudi skupne izkušnje in medsebojni vplivi dveh kulturnih okolij. Ko Damir Grubiša zaključuje svojo študijo, poudarja, da je bila ena posebnih števil revije «la battana» posvečena enajstemu italijansko-jugoslovanskemu literarnemu srečanju v Opatiji, na katerem so obravnavali v glavnem temo «Obmejno slovnost». Tu avtor navaja uvodno predavanje Cilja Zlobca, ki je poudaril pomembnost literarnih stikov, predvsem med italijansko in slovensko literaturo, hkrati pa je zagovarjal tezo, da literatura sama na sebi ne more odločilno prispevati k medsebojnemu razumevanju, na vsak način pa zagotovo predstavlja prvo stopnico prvi korak na tej poti. Osnovno načelo jugoslovanske politike do narodnih manjšin oziroma do narodnosti pa je, da smatra te manjšine kot del kulturnega življenja vse dežele. V Jugoslaviji se po-veča posebna pozornost specifičnemu razvoju kulture nacionalnih manjšin, kar omogoča - kot je poudaril Zlobec - koristne stike in vezi z matično deželo in to na osnovi popolne enakopravnosti in ne podrejenosti. E. O.

Ponedeljek, 27. oktobra 1980

ITALIJANSKA TV Prvi kanal

12.30 Solška vzgoja
13.00 Knjižne novosti
13.30 DNEVNIK
14.00 Solška vzgoja
14.30 Glasbena oddaja
15.00 Športni ponedeljek
17.00 Dnevnik 1 - Flash
17.05 3, 2, 1... Stik!
18.00 Solška vzgoja
18.30 Potovanje v puščavo, mladinska oddaja
18.50 Nabozna oddaja
19.20 «Zaffiro e acciaio» - TV film
19.45 Almanah in Vremenske razmere

Drugi kanal

12.30 Sezonska prehrana
13.00 Dnevnik 2 - Ob 13. uri
13.30 Solška vzgoja
14.00 TV film
14.50 Atlas Olo Robot - risani film
15.15 «Appuntamento a sei»
16.10 Koncert na italijanski način, vodita Claudio Villa in Paola Tedesco
17.00 Dnevnik 2 - Flash
Program za mladino
17.05 Pika Nogavička, mladinska nadaljevanje
17.30 Papotin in prijatelji
18.00 Solška vzgoja
18.30 Iz parlamenta in Dnevnik 2 - Športne vesti
18.50 Programi pristopanja
19.05 Dobar večer...
Tinom Sostrovic - vmes TV film iz serije «Mork in Mindy»
19.45 Dnevnik 2 - Odprti studio
20.40 «Solo Beatrice», po romanu Teodora Parnickaja
22.15 «La festa, la farina, la forza»

Tretji kanal

19.00 DNEVNIK 3
19.30 Dnevnik 3 - Deželne športne vesti
20.00 20.35 in 22.35 Gianni in Pionto, risanka
20.05 Solška vzgoja
20.40 Ljudje iz Juga
21.35 Solška vzgoja

TRST A

7.00, 8.00, 10.00, 13.00, 14.00, 17.00, 19.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše; 8.10 Jutranji almanah; 9.00 Glasbena matineja; 10.10 Radijski koncert: Skladbe slovenskih in drugih jugoslovanskih avtorjev; 11.30 Beleška, sledijo: Folklorni odmevi; 12.00 Kulturni dogodki; 12.30 Melodije od vsepoved; 12.40 Slovenski primki v Furlaniji in na Gorickem; 13.20 Zborovska glasba: letošnja revija «Primorsko poje»; 13.40 Instrumentalni solisti; 14.10 Otrski kotiček: Tik-tak; 14.30 Roman v nadaljevanjih - Boris Ledoinović Pasternak; «Doktor Živago»; 15.00

Danes se prične ob 14.30 nova radijska nadaljevanja v dvanašstih delih, ki jo je po Pasternakovemu romanu «Doktor Živago», v prevodu Janka Modra, dramaturiziral in režiral izobilovalca Marjana Frepeluh. Izjava Radijski oder.

Glasbeni ping pong; 17.10 Mi in glasba; 18.00 Kulturno pismo.

KOPER

(Italijanski program)
7.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30, 15.30, 16.30, 17.30, 18.30, 19.30 Poročila; 7.00 Glasba za dobro jutro; 8.30 Glasbena oddaja; 9.00 Štirje koraki; 9.15 Orkester Galactic light; 9.30 Lucina: novi dopisniki; 10.00 Z nami je... 10.10 Življenje v kinu; 10.35 Mozaik, glasba in nasveti; 11.00 Kim, svet mladim; 11.30 Horoskop; 11.35 Laska glasba; 12.05 Glasba po željah; 14.00 Mala diskoteka; 14.30 Izbrali smo za vas; 15.00 Življenje v kinu; 15.20 Glasbeni trenutek; 15.45 Pesni; 16.10 Dalmacija in njene pesmi; 16.32 Crash; 16.55 Pismo iz... 17.00 Poslušamo jih skupaj; 17.32 Opera glasba; 18.15 Orkester Berna Green; 18.32 Rečanje z našimi peči; 19.00 Laska glasba; 19.45 Šlišimo se jutri.

KOPER

(Slovenski program)
6.30, 7.25, 13.30, 14.30 Poročila; 6.00 Glasba za dobro jutro; 6.05

17.15 Ponovitev filma; 1

NOGOMET

V C-1 LIGI

KOŠARKA

V 1. ITALIJANSKI LIGI

OB NOVI POBUDI ŠPORTNEGA ZDRUŽENJA BOR V TRSTU

TRIESTINA V EMPOLI
V BITKO ZA OBE TOČKI

Čprav so Tržačani favoriti, se jim ne obeta lahko delo

Triestina bo danes igrala v Empoli proti tamkajšnji istoimenski ekipi in že kar vnaprej lahko rečemo, da to srečanje za Tržačane ne bo lahko. Empoli sicer doslej ni igral na ravni Triestine, vendar pa moramo opozoriti pred današnjo tekmo na tujem igrišču je že kot tak težak, drugi: Empoli je doslej dve tekmi dobil in dve izgubil, obe zmagi pa je osvojil doma. To spet kaže, da je moštvo na domačem igrišču še posebno nevarno; in tretji: na prejšnjem srečanju v Sanremu je Empoli igral izredno slabo ter je doživel poraz v tekmi s precej šibkejšim moštvom. Prav to moštvo, ki ni dotlej dalo še niti enega gola, je dalo Empoliju kar dva. Jasno je, da se bo Empoli skušal za ta nenaravnost poraza odolžiti prav na srečanju s Triestino, da bi v boju za pozicijo na lestvici nadomestil to, kar je zapravil v Sanremu.

Jasno je, da vodstvo Triestine vse to dobro ve in ne namerava poceni prodati svoje kože. Tržačani se dobro zavedajo, da lahko svojo visoko mesto na lestvici obdržijo le z zmago in (zlasti šibkejšim ekipam) na smelo darovati niti točke. Prav zato pa lahko predvidevamo, da bodo danes videli v Empoliju borbeno in napeto tekmo, v kateri zmagovalec nikakor ni znan že vnaprej.

DANASNI SPORED
C LIGA
Empoli - Triestina
Forlì - Modena
Mantova - Parma
Piacenza - Fano
Prato - Cremonese
Reggina - Sanremese
Spezia - Casale
S. Angelo Lodigiano - Novara
Treviso - Trento
A LIGA
Avellino - Como
Brescia - Fiorentina
Cagliari - Napoli
Catanzaro - Perugia
Inter - Roma
Juventus - Torino
Pistoiese - Ascoli
Udinese - Bologna
B LIGA
Atalanta - Lecce
Foggia - Lazio
Verona - Verona
Palermo - Genoa
Rimini - Pescara
Sampdoria - Milan
Spal - Catania
Taranto - Bari
Varese - Cesena
Vicenza - Pisa

KOLESARSTVO

TROFEJA BARACCHI

Brez presenečenja

Na 42. mednarodni kolesarski dirki dvojic na kronometer za Trofeo Baracchi v Bergamo ni prišlo do nobenega presenečenja. Zmagala sta Belgijca De Wolf in Vanderbrou-

PRED MEDNARODNIM ŽENSKIM OBOJKARSKIM TURNIRJEM ZA «MEMORIAL N. MIJOT»

Spomin na Nedo je še vedno živ

Minila so že štiri leta od tiste gore turobne dne sredi oktobra, ko smo nemočno pred kruto usodo z veliko bolečino in srcu polagati Nedo izmučeno telo v prerani grob.

Ves ta čas smo se postopoma privajali dejstvu, da Nede ni več in obenem obujali žive spomine na nepozabne trenutke, ki smo jih preživljali v njeni bližini, zlasti zadnja leta pred njeno smrtjo, kadar se nam je izza vogala bele hise na skopi krasni gmajni pri smejala nasproti. S. svojo priložnostno vedrostjo v dobro voljo, čeprav se je že tedaj zavedala, da ji zavratna bolezen ne bo prišla. Vztrajala pa je v globoki veri, da je mogoče s trdnim voljo in nasmehom na ustnicah premagati še tako hude ovire in se do skrajnosti boriti za življenje.

Moj spomin na Nedo segaja še v tiste čase, ko je odrasla v rodnem Borštniku pri Sv. Ivanu, kjer svojo s. bila sosedka. Spominam se je kot dekle z velikimi pentljami in svetlih lasih, kadar se je mahajalo s šolsko torbo vračala domov z nanovo pridobljenim znanjem, veselo čebila s prijateljicami in se še s vsakim spuščala v pogovor. In potem me kaj let kasneje kot razposajeno

cke, ki sta 85 km dolgo progo prevozila v 1.47.44", s povprečno hitrostjo 43.339 km na uro.

Na 2. mesta sta se uvrstila njuna rojaka Peeter in De Rooy, z zastankom 1'11".

Italijana Chinetti in Leali sta osvojila zadnje mesto in sta prispela na cilj s skoraj šestminutno zamudno.

SUN CITY — Američan Mike Weaver je ohranil svoj naslov svetovnega prvaka teške boksarske kategorije (verzija WBA). Svojeja nasprotnika Južnoafričana Geriea Coetzeeja je premagal s k.o. v trinaestem krogu.

ZADNJA PRVENSTVENA TEKMA NA SKI-ROLKAH

Sosič in Legiša (SK Devin) v borbi za državni naslov

Tekmovanje bo danes v Marostici pri Vicenzi - Odborniki že na delu za bližnji program - Ta teden v Kranjsko goro.

Danes bodo tečali SK Devin nastopili na zadnji prvenstveni tekmi v Marostici pri Vicenzi. Tekmovanje bo v nekaterih kategorijah zelo napeto, saj bo določalo o naslovih. V ta boj sta vključena tudi dva naša fanta, to je Aleksander Sosič in Gianni Legiša, oba imata namreč možnost, da postarata po prvem mestu ali vsaj po dobri končni uvrstitvi. Nikaristi težav pa nimata Kristina in Roberta, ki pa bosta skušali zopet dokazati, da nimata enakovrednih nasprotnic. Medtem ko se prvenstvo na ski-rolkah bliža koncu, se odborniki že ukvarjajo z nadaljnjim programom.

Planinska sekcija je začela s programiranjem že tradicionalnega jesenskega ocenjevalnega pohoda, ki bo 9. novembra. Kraj, ura in pravilnik bodo pravočasno objavljeni.

Z mesecem novembrom se bo pričela predsmučarska telovadba, ki bo dvakrat tedensko v seslanski telovadnici. 15. in 16. novembra bo društvo priredilo svoj prvi sejem rabljene opreme, in sicer na novem sedežu v Praprotnu.

V tem tednu se bodo predstavili društva podali v Kranjsko goro, kjer se bodo sestali s slovenskimi smučarskimi učitelji, ki bodo tudi

štrinajstletno dekle, ko je začela zahajati v domače, svetovnoprospetno društvo «Slavko Škamperle», se navdušenost oprijela dela in se vsa predajala za nas tako potrebni kulturno - prosvetni dejavnosti v tem predelu mesta. Kmalu je Neda postala nenadomestljiva slika društva. Hotela je biti tudi soudeleznica pri odločitvah, zato je kmalu stopila v odbor in kot vestna odbornica in potem tajnica, z novimi idejami in pobudami prispevala za društveni razvoj. Njena zamisel so bile razne proslave, bila je pobudnica obnovitve društvenega dramskega odseka in kot odlična pevka je pristopila tudi v takratni društveni mešanici pesniški zbor. Ni bilo prireditve v društvu, pri kateri Neda ne bi bila soudeleznica, največkrat na odru, kadar je s svojim glasom polnim topline občutila Marije in s prekipenjem žarom osvajala prizvone. Povsod je odmeval njen zvonki smeh in izdajal veličino njenega plemenitega srca in odprtega, človekoljubnega značaja, ki sta Nedo vedno silila v nesebično razdajanje vse njene biti. Sredi med nami se je čutila vezano na vso slovensko napredno dogajanje, v katero jo je vodil lik očeta mučenca, ki je v zloglasni Rižarni žrtvoval življenje za narod. Neda mu je hotela biti vredna, zato ji ni bilo nikoli žal ne časa ne žrtve za narodnosveščujočo prosvetno in kulturno delo pri Sv. Ivanu.

Neda je bila prav tako med prvimi navdušenci, ko se je športni odsek svetovnoprospetnega društva z dotokom novih, mladih moči, pred nekaj več kot dvajsetimi leti razvil v široko športno organizacijo, ki si je nadelala ime Bor. Močno jo je veselil šport, predvsem telovadba in odbojka. Neda se je oprijela tudi te dejavnosti in v vseh naslednjih letih ni opustila treninga. Zastavila je vse sile, ki jih je dala med dobo, društvom in športom, in odlično prispevala, da je ženska športna Bora, edina med ženskimi ekipami, dosegla uvrstitev v prvo vsedrjavno ligo.

GORIČANI DOMA, TRŽAČANI V SIENI

Lombardi: «Čaka nas težko srečanje» - Tai Ginseng: nujna je zmaga

V sedmem kolu v prvi italijanski A-1 ligi bo goriški Tai Ginseng igral danes izredno težko srečanje doma proti Scavoliniju. Po petih zaporednih porazih morajo torej Goričani danes nujno zmagati, kajti nasprotno bi zašli v tako krizo, iz katere bi se težko izvlekli.

Goriško moštvo je doslej osvojilo dve borni točki, medtem ko je Skansijevo moštvo le na boljšem (tri zmage).

Tržaški Hurlingham pa bo igral v Sieni proti Antoniniju. Pred tem gostovanjem nam je trener tržaškega moštva Lombardi dejal:

«Po lepi zmagi nad Pintinoxom bomo že v sedmem kolu pred izredno težko nalogo. Siena ima dvokrat občinostvo in zelo dobrega strokovnjaka Cardaiolija. Nas pestijo že stare težave: tudi ta tedni nismo mogli trenirati v popolni postavi, ker je moral vojak Scollini v Rim. V Sieni pa nismo brez možnosti za uspeh, treba bo le zagrabiti odločno, samozavestno kot v sredo v Trstu proti Pintinoxu.»

«Sicer pa ste doslej osvojili šest točk...»

«Razen zelo slabe igre proti Grimaldiju v ostalih srečanjih mislim, da smo izpolnili pričakovanja. Na danli je, da smo od novincev v ligi doslej najboljši.» (bl)

DANASNI SPORED 7. KOLA (17.30)

I&B Bologna - Recoaro, Antonini - Hurlingham, Varese - Squibb.

Trener Hurlingama Lombardi

Pintinox - Billy, Ferrarelle - Sinudine, Tai Ginseng - Scavolini.

VCERAJSNI IZID

Bancoroma - Grimaldi 70:99 (31:37)

A-2 LIGA

DANASNJE, 7. KOLO (17.30)

Fabia - Mecap, Carrera - Eldorado (po TV ob 14.30), Liberti - Rodrigo, Magnadyne - Superga, Stern - Brindisi.

VCERAJSNJA IZIDA

Sacramora - Matese 99:95 (48:47)

Tropic - Honky 86:76

1. JUGOSLOVANSKA LIGA

Iskra Olimpija vendarle zmagala

LIUBLJANA — V prvem kolu prve jugoslovanske košarkarske lige je sinoči ljubljanska Iskra-Olimpija po dokaj bledi igri premagala moštvo Rabotničke iz Skopja z 92:79 (44:39). «Korak»

Izidit 1. KOLA

Iskra Olimpija - Rabotnički 92:79

Partizan - Bosna 85:79

Cibona - Budućnost 96:61

Kvarner - Zadar 102:93

C. zvezda - Radnički LMK 117:96

Narajačniki

Sokol - Inter 1904 52:92 (23:46)

HOKEJ NA LEDU

Poraz Jugoslavije

JESENICE — V sinočnjem prijateljskem srečanju v hokeju na ledu v Jesenicah je reprezentanca NDR premagala Jugoslavijo kar z 10:1 (3:0, 5:1, 2:0).

Edini zadetek za Jugoslavijo je dal Kavac.

ODBOJKA

PRVENSTVO DEKLIC

Zanesljiva zmagaja borovk

Volley Club — Bor 0:3

(—2, —13, —3)

BOR: Čač. V. in M. Klemše, Ferluga, Godina, Ukmar, Repinec.

V drugem kolu prvenstva dekl�ic so borovke večerj opravile krstni

DOMAČI ŠPORT

DANES, NEDELJA, 26.10.1980

NOGOMET

2. AMATERSKA LIGA

14.30 v Ribickem naselju

CGS - Breg ***

14.30 v Repnu

Kras - Staranzano ***

14.30 v Zavrliju

Giarizole - Zanja ***

10.30 v Trstu, Ul. Flavija

Libertas - Vesna ***

3. AMATERSKA LIGA

14.30 v Križu

Olimpia - Gaja ***

14.30 v Sovodnjah

Sovodnje - Juventina ***

14.30 v Folianu

Fogliano - Mladost ***

10.30 v Repnu

Kras - CGS ***

8.00 na Proseku

Primorje - Primorje ***

10.30 v Križu

Vesna - Don Bosco ***

9.30 v Standerju

Juventina - Pro Romans ***

NAJMLAJŠI

12.30 na Proseku

Primorje - Triestina

nastop (v prvem kolu so bile proste) in zanesljivo premagale tržaški Volley Club.

Naj omenimo, da nastopajo borovke v tem prvenstvu z zelo mlado postavo (igralke letnika 1968 in mlajše), ki bodo igralce tudi v prvenstvu «Under 15».

(G.F.)

Mladinke

Sloga - Kontovel 3:1

Bor - Itas Fiume Veneto 3:0 (5, 6, 1)

BOKS

Zmaga Olive

Patrizio Oliva je sinoči v Pordenonu po točkah premagal Brazilca Dos Santos. To je bilo drugo profesionalno srečanje Olive v supervelter kategoriji v vlogi profesionalca.

GROSSETO — Pira je premagal Torsello s t.k.o. v začetku četrtega kroga in je tako ohranil svoj naslov italijanskega državnega boksarskega prvaka veltor kategorije.

NOGOMET

V 4. KOLU 3. AMATERSKE LIGE

V včerajšnjem slovenskem derbiju

Primorje zaslužno slavilo zmago

Premagalo je trebenskega Primorca - Oba zadetka v drugem polčasu

Blatno igrišče - Mauro Kralj po tekmi k vojakom - Igra dopadljiva

Primorje - Primorac 2:0 (0:0)

STRELA: v 63. min. Štoka (avtogol), v 77. min. Rustja.

PRIMORJE: Babuder, Bezin (od 46. min. Pertol), Husu, Mikuš, Sagan, Anglerič (k), Tomizza, Caharija, Cauzer (od 72. min. Milčič), Vascotto, Rustja.

PRIMORAC: Leone, A. Milčič, Štoka, B. Cuk, Marko Kralj, Mauro Kralj (k), E. Kralj, B. Kralj, P. Kralj, F. Mikovič (od 51. min. Pinessi), F. Kralj (od 70. min. D. Kralj).

SODNIK: Toffoli iz Trsta.

GLEDALCEV: približno 200.

KOTI: Primorje 12, Primorac 1.

Igrišče blatno, vreme deževno.

RUMENI KARTON: v 11. min. Caharija.

V včerajšnjem slovenskem derbiju četrtega kola tretje nogometne amaterske lige je na Proseku Primorje zaslužno premagalo trebenskega Primorca s tem je osvojilo prvi prvenstveni točki in ohranilo prvo mesto na lestvici. To srečanje so odigrali že večerj, saj bo danes popoldne na proseškem pokopališču svetovnost ob odkritju spominske grobnice padlih borcev NOVJ.

Izjave po tekmi

Sodnik Toffoli:

«Korektna igra»

Po srečanju nam je sodnik Toffoli dal naslednje izjave: «S tem derbijem smo lahko v vsem zadovoljni. Ekipi sta igrali dokaj dobro, poleg tega je bila igra zelo korektna. Vse torej v najboljšem redu.»

In da je bilo vse v najboljšem redu, ima veliko zaslug tudi sam Toffoli, ki je odlično opravil svojo nalogo.

Silvij Verginella

(trener Primorja)

Trenerja domačega moštva Silvija Verginella smo vprašali, če je, po njegovem mnenju, Primorje zaslužno zmagalo. Redkobesedni in skromni Verginella je dejal: «Do prvega zadetka sta si bili moštvi enakovredni. Po prvem голу pa mislim, da smo bolje igrali in zaslužno zmagali.»

«Bi katerega od trojih varovancev posebej pohvalil?»

«Vsi so se zelo potrudili in vsi so zaslužni za to zmago.»

Edi Kralj

(trener Primorja)

Po tekmi je bilo vzdušje v trebenskem taboru seveda nekoliko drugačno kot v proseškem. Primorjev trener Edi Kralj je objektivno priznal, da so domačini zaslužno zmagali in dodal: «Prve pol ure smo dobro igrali in smo bili domačinom enakovredni. Nato pa smo nekoliko popustili. Od posameznikov v našem moštvi bi omenil dobro igrar Marka Kralja, Angela Mikoviča in vratarja Leoneja. V vrstah Primorja so vsi dobro igrali.»

Mauro Kralj, večerj na igrišču, danes že vojak

Mauro Kralj, večerj na igrišču, danes že vojak

Gibati se je treba do kasne starosti

Znanost je neizpodbitno dokazala duševne in telesne koristi telesne kulture tudi v starejših letih

Nobenega dvoma ni o tem, da je danes telesna kultura eno najbolj množičnih gibal naših družb. Obvezno se z njo ukvarjajo šolarji, pa tudi tisoči in tisoči odraslih goje eno ali več izmed številnih panog, ki jih pozna sodobni šport.

Kljub temu pa prevladuje mnenje, da je telesna kultura predvsem domena mladih, starejši pa naj se ukvarjajo z «resnejšimi» opravili. Kot značilen primer, ki dokazuje, da niti pri nas nismo imuni pred tako miselnostjo naj navedemo podatek, da imajo (ali pa vsaj smo imeli) v marsikateri naši organizaciji komisijo ali odbor z nazivom «za mladino in šport».

Toda znanost, ki uravnava danes velik del našega življenja in nam ob današnjih tehničnih možnostih ter novih spoznanjih odkriva nove zakonitosti, je s tako miselnostjo že zdavnaj pomela. Gibanje (in s tem šport in telesna kultura sploh) je velevnik, ki mora veljati za vsakega človeka, od rojstva pa do najkasnejše starosti. Še več: čim starejši je

človek, tem bolj postaja gibanje ne le razgibalna, ampak tudi zdravstvena in celo družabna nuja.

Če se vprašamo, kako naj se starostniki ukvarjajo s telesno kulturo, potem moramo najprej povedati, kdaj se obdobje staranja sploh začne. Človek je na vrhuncu svojih življenjskih sil do približno 40. leta. To je seveda približna starost; pri nekaterih se začnejo znaki involucije prej, pri drugih kasneje. Vse, kakor, okrog tega obdobja že zabeležimo prve znake mišične atrofije, vezno tkivo izgublja prožnost, pričnajo se težave s hrustancem, motorika se slabša in pri marsikomu začnejo tudi kazalec na tehnični lestvi navzgor. Človek se čedalje težje pripogiba, pri zavezovanju čevljev začne nogo polagati na čevlje, pojavijo se prve bolečine v nogah, hrbtenici itd.

Reakcija na vse to je običajno taka: da se človek (zaradi bolečin v križu) se manj giblje, (zaradi težkih nog) se raje vozi, čim manj pešči itd.

Zanimivo je, da ima lahko človek celo do 60. leta z redno vadbo boljše storilnosti indeksi od netrenirane 20-letnika. Toda poudarjamo: le ti, ki redno vadi, kajti 65-letnik ima sicer le približno 60 odstotkov (ali pa še manj) telesne moči 25-letnika.

Ugodni učinki pa se ne odražajo le na telesu. Znanstveniki so pri nekaterih starostnikih ugotovili, da se jim je spomin izboljšal celo za četrtno, potem ko so bili deležni posebnega postopka s kisikom. Gibanje pa nas silji prav v to: v pospešeno pridobivanje kisika.

Skratka, o tem ali naj se gibajo tudi starostniki, danes ni več nobenega dvoma. Vprašanje je le kako naj se gibljejo. Jasno je, da enotne formule ni. Za vse pa velja, da se morajo gibati svoji starosti in svojim sposobnostim primerno, nikoli s pretiravanjem, raje manj kot preveč. Izredno važna je tudi frekvenca gibanja. S telesno kulturo bi se morali ukvarjati dnevno, redno.

Vse te ugotovitve je imel pred očmi odbor SZ Bor, ko je pred časom sestavljal razvojni načrt tega društva. V okvir svojega načrtovanja dejavnosti je vključil tudi skupino, recimo športnikov, zakaj ne, v kasnejšem starostnem obdobju in jim sklenil preprosto aktivnost tudi omogočiti. Dal je pobudo za ustanovitve posebne starostne skupine, ki naj bi bila deležna prav te vade in pripravljalni pogovori, ki so trajali več mesecev, so v preteklih dneh dozorili v sklep, da se ta skupina tudi formalno oblikuje in začne s svojo «ejavnostjo». O tej skupini bomo še poročali, zadovoljni pa smo, da je tudi naša zamejska telesna kultura v svojem razvoju obrnila nov, doslej nepisani list in želimo si, da bi bili vtisi, ki bodo zapisani na njem takšni, da bi ne bili le v zadovoljstvo, ampak tudi v korist vseh, ki se bodo z novo dejavnostjo ukvarjali.

Bojan Pavletič

1. JUGOSLOVANSKA LIGA

Olimpija iztržila točko v Beogradu

Partizan — Olimpija 2:2 (0:1)

Po prvi tekmi 11. kola jugoslovanske nogometne prvenstva je ljubljanska Olimpija še vedno edina nepremagana enajsterica. Včeraj so ljubljani gostovali v Beogradu in v tekmi proti Partizanu, ki smo jo lahko spremljali tudi preko TV zaslona, je zaslužno osvojila točko, čeprav bi prav lahko iztržila še kaj več.

TRŽAŠKI DNEVNIK

Z REŠITVIJO ZAVLAČUJEJO IZ LETA V LETO

VRSTA NEREŠENIH PROBLEMOM ZAMEJSKE SLOVENSKE ŠOLE

Treba je razpisati natečaj, ki bi omogočil učiteljem, da stopijo v stališ - Problem didaktičnih ravnateljstev - Priznati jugoslovanske diplome

Začelo se je novo šolsko leto in z njim so se ponovno pokazali že stari nereseni problemi slovenske šole. Predvsem je pereč problem neresenega učnega osebja, ta problem pa je vsesrdni in se vleče že več let, toda ni se videti rešitve v bližnji prihodnosti, ker prosvetno ministrstvo ni pokazalo poslušnosti za ta problem. Na slovenski osnovni šoli na Trzaskem je vsako šolsko leto več nestalnih učiteljev (precar) in letnimi imenovanji. V šolskem letu 1979/80 jih je bilo 23, letos se je to število še povečalo, ker je bilo poverjenih 9 novih letnih imenovanj, tako, da se je število nestalnih učiteljev povečalo na 32. Nekateri od teh so nestali že več let in menjujejo šole in učence vsako leto. To seveda negativno vpliva na redno potek pouka v mnogih razredih. Kdaj bodo ti učitelji postali stalni? Kdaj se bodo lahko mirno posvetili samo enemu razredu in poučevali brez strahu, da bodo ob službo v naslednjem šolskem letu? Rešitev takemu stanju je razpis učiteljskega natečaja, ki bi moral biti vsaki dve leti, a ga ni bilo že več let. Z natečajem bi vstopilo v stalež precej novih učiteljev, ki so že več let samo letni suplenti. Nič bolje ni na srednji šoli, ker je tudi tam mnogo profesorjev nestalnih. Nove habilitacije bi, če se ne rešile, vsaj ublažile to stanje.

Drugi zelo pereč problem na osnovni šoli je pomanjkanje didaktičnih ravnateljstev. Na Trzaskem je 5 didaktičnih ravnateljstev, a samo dve sta zasedeni od didaktičnih ravnateljstev in to v Dolini in Sv. Jakubu; v ostalih so namestniki, ki pa nimajo ne primerne izobrazbe in ne zadostne izkušnje. Z optimizmom smo gledali na začetek tega šolskega leta, ker je deželni šolski skrbnik obljubil, da bo s tem šolskim letom razpisal natečaj, toda do sedaj od tega ni prišlo. Če pogledamo še organiki slovenske osnovne šole na Trzaskem, ugotovimo, da je v organiku 148 mest, ki so v staležu. Vseh aktivnih razredov pa je 155, ker je še 7 mest začasnih in tudi ta mesta morajo postati stalna, ker le tako bo dokončno urejen organiki slovenske osnovne šole.

Velik problem je na srednji šoli poučevanje slovensčine, ker študentje, ki so študirali slavistiko v Ljubljani, morajo nostrificirati diplomu in imajo zato prednost tisti, ki imajo diplomu tržaške univerze, pa čeprav imajo samo en izpit iz slovensčine. Zato je res skrajni čas, da italijanska država prizna jugoslovanske diplome.

Po tem bolj pesimističnem pogledu na slovensko šolo pa ne smemo mimo pozitivnih ugotovitev, da je v tem šolskem letu začel delovati od-

delek za geometre v sklopu tehnične zavoda «Z. Zois» ter 4. razred Strojarskega zavoda za obrt in industrijo in da je bil v Gorici ustanovljen prav letos strokovni zavod za trgovino. Nekaj uspehov na šolskem področju je že v tem šolskem letu: z vztrajnostjo in odločnostjo pri zahtevah in z angažirano slovenske manjšine bodo tudi ostali nereseni problemi dobili končno rešitev, ker je vsem nam jasno, da razvoj naše manjšine sloni na šoli in zato mora biti ta šola čim bolj samostojna in demokratična.

P. M.

Vrsta sestankov stalnih komisij deželnega sveta

V tem tednu se bodo sestale številne komisije deželnega sveta, ki bodo razpravljale o vrsti zgornjih problemov. Prva se bo sestala v torek popoldne posebna komisija za potpisu prizadele območje, ki predstavlja svetovalec. Ermano in ki bo razpravljala o smernicah preskave o kanadskih montažnih hišah ATCO. Kot znano so ravno

V torek seja deželnega sveta

Deželni svet se bo ta teden sestel samo enkrat in sicer v torek. Na dnevnem redu so odgovori odbornika za javna dela Blasutti glede vprašanj o sanaciji stanovanjskih blokov v Ul. Don Bosco, ter razprava o zakonskem osnutku, ki predvideva dodelitev funkcij, osebja in premoženja ukinjenih ustanov krajevnim ustanovam. Pročevalce bo svetovalec Dominici.

NA POBUDO DOMAČEGA DRUŠTVA

Na Proseku in Kontovelu ustanovili ženski zbor

V najkrajšem času bodo pevke, ki so se navdušeno odzvale vabilu, začele z vajami

Na povabilo Prosvetnega društva Prosek - Kontovel se je v sredo, 22. t.m. zbrala na sestanku skupina žensk s Proseka - Kontovela. Namen sestanka, katerega se je udeležil tudi predsednik prosvetnega društva Alojz Kapun, je bil, da se pomenijo o ustanovitvi ženskega pevskega zbora na Proseku - Kontovelu.

Pevska tradicija na Proseku - Kontovelu sega že v leto 1887, ko so na Proseku ustanovili mešani zbor Anton Hajdrih. Dve leti kasneje pa so na Kontovelu ustanovili pevsko društvo «Danica». Obe društvi sta uspešno delovali do mračnega obdobja fašizma, ko so oblasti s silo preprečile in prepovedale vsako delovanje. Pevci pa se niso dali kar tako in so nadaljevali z delom, in sicer v ilegali.

Zbor na Proseku - Kontovelu, vsaj v mesani zasedbi je deloval vse do osvoboditve, nakar je vrsto let imamo le moški pevski zbor prej Prosek - Kontovel, nato od aprila 1987 pa Vasilij Mirk.

V vseh teh letih je seveda bilo tudi mnogo poskusov, da bi ustanovili mladinski, oziroma, otroški pevski zbor. To se je dokončno uresničilo 4. novembra 1978, ko so ustanovili otroški pevski zbor, ki ga vodi domačinka Erika Brišček in s katerim je že večkrat nastopila. Končno je prišla misel, da bi angažirali tudi ženske v ta pevski razmah na Proseku - Kontovelu. Od

zamisli do sestanka je bila pot zelo kratka. Še krajša pa zglede bo do prve vaje. Prisotne so namreč sklenile, da bo prva vaja novoustanovljenega ženskega zbora s Proseka - Kontovela že v sredo, 5. novembra ob 20.30. Začasno bo zbor vodil enkrat tedensko in sicer v sredo, vodil pa ga bo Evgen Prinčič, ki že vodi moški pevski zbor.

Pobuda za ustanovitev ženskega zbora je seveda vredna pohvale, predvsem ker je bilo v zadnjih časih res čutili potrebo in je bilo s strani žensk mnogo povpraševanja. Zato je upati, da bo vse steklo v najboljšem redu in seveda predvsem, da se bo še mnogo žensk vključilo v pevski zbor.

B. R.

• Kdo je zgradil veliki labirint?

(Nadaljevanje s 7. strani)

dobro in trdo delajo. Bodi mi zdrava, poljub Ferdinandu.

Zenska je to nedolžno pismo izročila sodniku, ki ga je takole prevedel: «Dragi prijatelj, včeraj je bilo že spet srečanje na vrhu. Vedo, da vodi preiskavo in da si dosegel nekaj konkretnih rezultatov. Nekoga so zadržali, naj poskrbi. Bodi previden in ne zaupaj nikomur, pazi predvsem na svoj entourage; imajo zelo točne informacije. Sumim, da pripravljajo atentat, ki je v načrtu za poletje. Kroži velika denarja. Videli se bomo v kratkem po moji preiskavi v Franciji. Ferdinandu.»

Srečanje v Zürichu je bilo 20. marca 1980. Kmalu nato je bilo odposlano pismo, naslovljeno na neki rimski poštni predal. 23. junija je bil ubit v Rimu sodnik Mario Amato, ki je dosegel nekaj zelo konkretnih rezultatov v svoji samotni preiskavi o desimetrskem terorizmu. 2. avgusta je bomba eksplozija na železniški postaji v Bologni povzročila 84 mrtvih in na desetine ranjenih. Bombna eksplozija v Münchnu je ubila 14 ljudi, več mrtvih je bilo tudi pri atentatu na neko pariško sinagogo.

Ali je to središče labirinta?

danes ob obali

KINO

KOPER: ob 10.00 ameriški HERBIE ZNOVA TEKMUJE;
ob 16.00, 18.00 in 20.00 ameriški DEKLICA IZ PLEMENA ASHANTI.

IZOLA: ob 10.00 ameriški risanka TOM IN JERRY DOBRA PRILJETA;
ob 16.00, 18.00 in 20.00 italijanski SKANDAL.

PIRAN: ob 16.00, 18.00 in 20.00 italijanski IMENUEM SE NOBODY.

ŠPORT

IZOLA: ob 14.30 prvenstveno srečanje republiške nogometne lige Izola — Triglav (Kranj).

Darovi in prispevki

ZA SPOMENIK PADLIM V NOB IZ KRIZA

Šestdesetletniki iz Križa darujejo 65.000 lir.

Ob 7. obletnici smrti sestre Vere Cotic darujejo Hadrijan in Ida Cotic 10.000 lir.

Ob obletnici smrti sestre Dore in svaka Alberta Sirkar se jih z žalostjo spominjajo Gizela, Pepi ter Mimi Dovškovi in darujejo 600 ND.

ZA SPOMENIK PADLIM V NOB IZ SKEDNJA, S KOLONKOVCA IN OD SV. ANE

Namesto cvetja na grob Tulja Inglessija darujeta Roža in Peni Božič 20.000 lir.

Ob srečanju biših učenek škedenjske šole darujejo bivše učence 20 tisoč lir.

V spomin na Benedikta Srebrnika darujejo družine Kodrič in Šiškočič 10.000 lir.

ZA SPOMENIK PADLIM V NOB Z OPCIN

Ob 10. obletnici tragične smrti dr. Darja Sosica darujeta oca Milko in mama Mila 10.000 lir.

ZA SPOMENIK PADLIM V NOB S KONTOVELA

V počastitev spomina Anite Pahor daruje družina Maganja 5.000 lir.

Namesto cvetja na grob Anite Pahor darujejo Majda, Rado in Vida Mennucci 5.000 lir.

Ob 2. obletnici smrti Karla Štoker darujejo svoji 10.000 lir.

ZA SPOMENIK PADLIM V NOB IZ BORŠTA

Ob 5. obletnici smrti brata Pepita Hervata darujeta sestra Marija in Olga 10.000 lir.

ZA POIMENOVANJE OSNOVNE ŠOLE V BARKOVILJAH

PO F. S. FINZGARJU

V spomin na dragega Marija Pertota darujeta Pina in Albert Miklavc 10.000 lir.

ZA SKUPNOST DRUŽINA OPCINE

Namesto cvetja na grob Emilija Riosar darujeta Anica, Bruna in Sonja 15.000 lir.

Namesto cvetja na grob Marije Riolino por Boratca darujeta Nataša in Boris Fabjan 5.000 lir.

V spomin na Marija Pertota daruje Lidija Podgornik 10.000 lir.

ZA SKLAD MITJA ČUK

Namesto cvetja na grob Rafaela Gostiša daruje družina Franca Jeze 10.000 lir.

Godbeno društvo Prosek daruje 25.000 lir za popravilo dvorane na Kontovelu.

Ob srečanju biših učenek škedenjske šole darujejo bivše učence 32 tisoč lir za KD Ivan Grbec.

Nosilci krste Lizete Bogatec darujejo 30.000 lir za veterane Primorja.

Namesto cvetja na grob Marija Križmančiča darujejo Srečko in Lucijan z družinami 10.000 lir, Pepi Grgič (Tinčkov) 5.000 ter Zora in Silko Ražem 15.000 lir za SD Zarja.

V spomin na preminulega Silvana Starca daruje Lojzka Ščuka 10.000 lir za TPK Sirena.

Elci in Gigi Abram darujeta ob 4. obletnici Nedine smrti 50.000 lir za Memorial Nede Mijot.

Nosilci krste Pavla Bergota darujejo 20.000 lir za SD Primorje.

Gorazd Pertot daruje 10.000 lir za SD Primorje.

Namesto cvetja na grob Marija Pertota darujeta Neva in Aldo Stefančič 10.000 lir za Mladinski dom Boljunc.

Med nabirko so za SZ Slóga darovali:

Na Opčinah: Kozmetika 490, 30 tisoč, avto moto deli Brundula 10.000, trgovina z otroškimi oblačili Merlino 10.000, agrarna Sosič 10.000, Start sport 10.000, hotel Malalan 10.000, trgovina Unussi 20.000, drogerija Gučić 50.000.

Pri Banih: elektromehanična delavnica Ban 10.000, trgovina jestvin Vidali 20.000, hotel Dugulin 10.000.

V Bazovici: lekarna «Al Carso» 15.000, kemična čistilnica 10.000, cvečičarna Mara 10.000, pekarna Livio Lupidi 10.000, drogerija Bajc 20.000, N.N. 50.000, manufakturna trgovina Ezio 50.000, trgovina jestvin Gospodarske zadruge — najemnice Križmančič 30.000, pekarna Zdenka Marc 10.000, N.N. 50.000.

Na Padriah: trgovina jestvin Grgič 100.000.

V spomin na pok. Amalijo Peric darujeta Iztok Peric in Ana Peric 20.000 lir za pevski zbor Fantje izpod Grmade.

Ob obletnici smrti staršev Pepija in Elizabete Starc daruje sin Pepko (Cilen) 10.000 lir za pevski zbor Vasilij Mirk.

V spomin na pok. dr. Milana Starca daruje Srečko Ostroška 20.000 lir za popravilo dvorane na Kontovelu.

Namesto cvetja na grob pok. dr. Milana Starca in Ivanke Štoka darujeta Angel in Ida Gerlanec 10.000 lir za popravilo dvorane na Kontovelu.

V spomin na Emila Regenta in Angela Bogatca daruje Vida z družino 10.000 lir za popravilo dvorane na Kontovelu.

V spomin na pok. Anamarjo Spadacino por. Pahor darujeta Marija in Zarko 10.000 lir za SD Kontovel.

Ob 5. obletnici smrti dragega Vincence Slavca daruje družina 10.000 lir za KD F. Prešeren in 10.000 lir za TFS — Stu ledi.

V spomin na dragega očeta Angela Luina daruje sin Angel 50.000 lir za KD F. Venturini.

V spomin na dragega Marija Pertota darujeta Pina in Albert Miklavc 10.000 lir za TPK Sirena.

Ob 2. obletnici smrti Karla Štoker darujejo svoji 10.000 lir za popravilo dvorane na Kontovelu.

Namesto cvetja na grob Anite Pahor darujejo Majda, Rado in Vida Mennucci 5000 lir za SD Kontovel.

V spomin na Viktorja Štoka daruje družina Cijak 10.000 lir za Dijaško matico.

Namesto cvetja na grob Lotke Cibic vd. Troiano darujeta Maria in Valerijo Brezelj 10.000 lir za Kulturni dom Prosek - Kontovel.

Za praznino ob 200-letnici solstva na Trzaskem darujejo Devana Čerčič 5.000, Dušan Jakomin 5.000, Nadija Križančič 5.000, Marija Maver 5.000, Mitja Pahor 5.000, Marko Panfili 5.000, Otonina Pavletič 5.000, Neva Pavletič 5.000, Marija Verk 5.000 in Franko Volk 5.000 lir.

Prosvetno društvo Kolonkovec je pred nedavnimi organiziralo izlet v Kumrovec, rojstno vas predsednika SFRJ Tita. Na izlet se je podala lepa skupina Kolonkovanov, ki so med drugim obiskali Tičovo rojstno hišo, nato pa se ponosno epostrojili, da jih je fotograf ujel v kamero

Mali oglasi telefon (040) 794672

PRODAM avtomobil bianchina pa-noramica — autobianchi, letnik 1970 v dobrem stanju. Tel. na št. 212119 po 21. uri.

UPOKOJENKA — Slovenka, vdova, zdrava, brez otrok in obveznosti nudi pomoč v gospodinjstvu z možnostjo prenočišča. Ponudbe poslati na upravo Primorskega dnevnika, Ul. Montecchi 6, pod šifro «Postena».

PRODAM hišico za dve osebi pri Sv. Ivanu. Telefonirati od 13. do 14. ure na št. 572467.

IMATE probleme z lasmi? Zelo mastni ali presuhi, mogoče s prhljajem ali pa že sivi? Na zalogi imamo učinkovite preparate in šampone z vseh koncev sveta. Opčine — «Kozmetika 90».

IMMOBILIARE SOLARIO, Trg S. Giovanni 3, tel. 040 - 61061, ur-

nik od 16. do 19. ure, isče za direktno nabavo in za prodajo svojim klientom hiše, hišice, stanovanja, tudi na Krasu. Plačilo v gotovini. Zajemljena resnos.

KROJACNICA za moške in ženske ima na zalogi nove vzorce blaga za jesenske plašče, suknjiče, obleke in kostime. Košuta, Drevored D'Annunzio 11 - postopje kina Capitol.

ISCEM hišo ali stanovanje v okolici Trsta. Telefonirati od 9. do 14. ure na tel. št. 794-672 interno 52 — Danilo Alpe Adria.

15-LETNO dekle z znanjem slovenske in kakršnokoli zaposlitev. Tel. od 9. ure na tel. št. 226369.

ISCEM opremljeno sobo v mestu ali v Barcolanah za krajšo ali daljšo dobo. Tel. na tel. št. 14-21 v večernih urah.

DRUŠTVENA gostilna v Gabrovcu isče gostinčarja. Telefonirati na tel. št. 229-244.

ISCEM trgovsko pomočnico/ka za trgovino s pohištvo. Zahteva se diploma trgovske šole ali tečaj za

nameščanje in urejanje stanovanj. Pismene ponudbe poslati na upravo Primorskega dnevnika, Ul. Montecchi 6, pod šifro. «Oprema»

UGODNO prodam fiat 509 in železna vrata. Telefon 228-146.

PRODAM ojačevalce fender basman - 100 watt. Zvočno ozvočenje semprini 200 wat - dva zvočnika semprini po 100 watt. Telefonirati vsak dan razen v nedeljo na tel. št. 228-392 od 8. do 14. ure.

UNIVERSALMACCHINE Dolina 199 prodaja motorne žage tipa homelite po lanski ceni. Na zalogi ima vse vrste reznih verig.

KUPIM hišo ali vilo z 250 do 300 kv. m pokrite površine in vrtno na trzaskem Krasu. Ponudbe poslati na: Oglašni oddelek - Ul. Montecchi 6 - Trst pod šifro «Hiša na Krasu».

3-CLANSKA družina iz Sesljanja nujno isče hišno pomočnico. Plačilo po dogovoru. Ponudbe poslati na: Oglašni oddelek - Ul. Montecchi 6 - Trst pod šifro «Hiša na Krasu».

MIZARJA - izkušenega za namestitev pohištva z vozniki dovoljenjem kategorije B isčemo. Telefonirati na št. 54-390. Zelo ugodni pogoji.

HORIZON

ŠE VEDNO
USPEŠEN

Poskusite ga in kupite ga pri nas!

TAKOJSNJA DOBAVA PRI ZASTOPNIKU:

DUPLICA Giovanni

DREVORED IPPODROMO 2/2 TRST - TELEF. 763487

Visoka cenitev rabljenih avtomobilov —
Obroki do 36 mesecev z minimalnim pre-
dumom — Cena: od 5.460.000 lir dalje.
Vključen davek IVA.

TALBOT

PRAVIM LJUBITELJEM KAVE